

Культурно-політичний часопис для українців
у Чеській Республіці

POROHY Kulturně-politický měsíčník pro Ukrajince v České republice

№ 7/2016, XXVI | č. 7/2016, ročník XXVI
www.ukrajinci.cz

пороги

Ох... ця Прага... зводить з розуму...

Буковинська красуня Христина Охітва чарівним співом привітала українців Чехії із 25-літтям Незалежності. «Це неймовірно приємно, адже давно хотіла презентувати свою творчість саме у Празі, – розповіла співачка виданню «Погляд». – Для мене дуже відповідально виступати на великому концерті у Празі, приуроченому Дню незалежності України. Спеціально для цього заходу підготувала яскраві та цікаві концертні костюми і, звичайно ж, свої найкращі пісні». Громада почула композицію, написану Ю. Дерським (музика) та Анатолієм Толстоуховим (вірші) спеціально до Дня незалежності – «Моя Україна» та традиційно українські народні пісні зі всіх регіонів України. Зі сцени лунали пісні В. Івасюка, які люблять в усьому світі. Христина виступила також у Карлових Варах.

ФЕСТИВАЛЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Відзначення Дня Незалежності в українській громаді в Празі стає не те що традиційним й урочистим. Воно за своєю формою нагадує, швидше, фестиваль, адже і кінець літа, і теплі вечори, і сезон відпусток та відпочинку тільки й сприяють цьому. Не лише українці й чехи, а й словаки й роми, євреї й поляки і представники багатьох інших національностей стали гістьми цього горічного синьо-жовтого свята неподалік славного празького «Виставища» – всім було цікаво подивитися, як гуляють українці, а також ближче з ними познайомитися й поспілкуватися.

А товариство – немалою мірою завдяки безкоштовному входу – зібралося чимале: біля 350-400 осіб. Помітно було, що для багатьох людей це – одна із небагатьох можливостей у Празі по-справжньому відпочити від важкої фізичної праці, побути серед своїх однодумців і послухати та по-

співати рідних пісень. Поруч не цуралися своєї культури й своїх простих земляків й ті, кому вдалося тут, на чужині, вже побудувати непогану кар'єру і зібрати якийсь капітал. І це добре, адже всіх українців раз об'єднує тема збереження незалежності й цілісності Батьківщини.

Культурна програма була насиченою: виступали гості з Пльзня, дуо Миколи Ведмідя виконувало класичні та народні твори, учні суботньої школи «Ерудит» читали різні вірші – тут особливо захопилися патріотичним декламуванням хлопчика Івана з Маріуполя, заїхали привітати празьких українців львівські велосипедисти, які мандрують до Португалії, у тому числі і з парубком з особливими потребами, який має спеціального ровера і здійснює свою давню мрію доїхати до океану. Було ще багато солістів, які збагатили вечір виступами, подарували українцям свій джазово-соульно-блюзовий виступ чеські колеги Mai&Friends. Привітали всі дует «МарОля» у складі Марії Камінської та Ольги Мандової, які напередодні отримали ювілейні медалі від Президента України

Українська публіка – хіба може бути щось красивіше?

Всі фото Зденка Жалского.

Гості зі Львова подорожують до Португалії, й завітали до українців Праги.

Христина Охитва з Миколою Задорою та публікою веселяться під спів Павла Бубряка

Петра Порошенка. І, звісно, «цвяхом свята» став виступ світловолосої чернівецької красуні Христини Охитви, заслуженої артистки естрадного мистецтва України, солістки Ансамблю Збройних Сил України, яка нерідко виступає серед військових АТО. Її доповнив забавним гумором та добрим настроєм Микола Задора, естрадний співак, автор пісень, шоумен. І жодне свято празької громади не обходиться без співу практично вже місцевого співака й композитора Павла Бубряка. Коли гості вже непогано «розрухалися», наприкінці загравав до танцю Святослав Тацюк. Звісно, свято Незалежності – не лише спів з танцями. Люди тут мали можливість придбати вишиванки та інші українські сувеніри, покуштувати шашлик (який зник майже одразу), запити його пивом, а все це доповнило головне – гарна, тепла погода з чистим небом. Влаштувала таке оригінальне свято співпраця кількох українських громадських організацій.

дар

Прапори на вежах

Група активістів 24 серпня на трьох празьких вежах вивісила великі українські прапори. Вони таким чином продемонстрували свою підтримку Україні у конфлікті з Росією, а також загалом нагадали чехам та туристам про триваючу війну на Донбасі. Активісти товариства із промовистою назвою «КаПутін» вважають відповідальним за роздмухування війни Росію і її президента Владіміра Путіна. Прапори поступово з'являлися на Інджжішській, Пороховій та Староміській вежах. Інші активісти повісили вуличний банер «Україна обороняє нашу свободу! Захистимо Україну!». Акція відбулася у день 25-ї річниці Незалежності. «Чверть століття після падіння радянського режиму тінь минулого нависла над

Східною Європою як ніколи раніше. Це жахливо, що в 21-му столітті прагнення до свободи і демократії може каратися війною», – заявили активісти. Організатори акції не мали дозволу від муніципалітету на вивішування прапора, тому після зауважень адміністраторів веж прапор доводилося знімати. «Ми хочемо показати, що ми, прості люди з низів, із вами. А те, що говорить «верхівка», не відповідає дійсності. Ми підтримуємо вас і хочемо, щоб Україна була вільною, незалежною та демократичною країною. Хочемо, щоб люди в Чехії зрозуміли, що відбувається в Україні, і не були байдужими», – сказала «Радіо «Свобода» активістка Євгенія Чіглова. Реакція на український прапор була позитивною – туристи фотографували та плескали, а українці вигукували «Слава Україні».

ЧТК

пороги

Незалежність у столиці та регіонах

Громада після покладання вінків пам'ятнику Тарасові Шевченкові на Сміхові.

День Незалежності українці Праги та представники дипломатичного корпусу посольства України відзначили 24 серпня традиційним покладанням квітів біля підніжжя пам'ятника Тарасові Шевченку, пам'ятним дошкам Івану Франку на Жофіні та Михайлові Грушевському на Летні, а також на Олшанському цвинтарі, де вшанували пам'ять борців за незалежність України. Також відбувся 27 серпня увечері святковий концерт у «Емаузах» на вулиці Вишеградській.

Українські дні відбулися і у регіонах Чехії. В Брні Українська ініціатива Південної Моравії у ресторані із символічною назвою «Колочава» святкування влаштувала 26 серпня переглядом фільму «Тіні забутих предків». Як ми вже повідомляли, 2 вересня Харита остравсько-опавська на Костьольній площі в Оставі влаштувала вже Другий український фестиваль, на який запрошено чимало гостей. У програмі заплановані українська музика, лекції, куштування української кухні, виставка фото, кінофільм про діяльність Харити в Україні та Молдові та інше. А 10 вересня у північночеському Соколові на Старій площі Союз Українців Богемії разом з Адміністрацією краю проводять День національних меншин Карловарського краю. Від імені української громади виступить хору Союзу, а також почесний член Союзу, заслужений артист України, буковинський співак Михайло Грицкан.

пор

Мікроавтобус південночеської допомоги

На півдні Чехії діє невелика група зі збору гуманітарної допомоги українським воїнам, добровольцям та дітям, які проживають на лінії фронту. Її натхненник Петр Оліва у жовтні цього року планує здійснити поїздку мікроавтобусом на український схід. З цією метою він оголосив збір коштів та предметів різноманітного призначення. Так, відгукнувшись на заклик активіста із невеликого села Држітень поблизу Воднян, в кінці липня для східноукраїнських дітей фірма «Центропен-Дачіце» подарувала канцелярські та художні приналежності, лікарня в Прахатицях пожертвувала 20 лікарняних ліжок, а фірма «Армитріка» подарувала декілька ящиків темнозелених футболок. 10 серпня Петр Оліва отримав дозвіл від Міністерства соціальної політики України на ввезення гуманітарної допомоги. Однак в останню мить місцеве представництво корпорації «Гюндай» відмовилося від даної у січні обіцянки посприяти у транспортуванні гуманітарної допомоги на місце призначен-

ня. Тому Оліві довелося організувати терміновий збір коштів, й протягом декількох останніх серпневих днів на відкритому рахунку йому вдалося зібрати майже 30 тисяч крон. «Агресивна політика Росії не змінилася, і російські війська окупувають частини територій інших країн. Люди вмирають щодня. Солдати і цивільні особи, бо Україна не здалася, – розповів Петр Оліва. – Велика частина матеріальної допомоги з Південної Чехії призначена для дітей у селах і селищах поблизу фронту. Доставимо власним автомобілем. І я радий, що кошти на транспортування нам вдалося зібрати протягом кількох днів, а не до кінця вересня».

Спілка за інтересами «Гуманітарна допомога Україні» є некомерційною організацією, заснованою 14 травня 2015 року й зареєстрованою у суді міста Чеське Будейовице. У минулому році спілка провела кілька агітаційних акцій у Воднянах, Тині над Влтавою, Зліві та Чеських Будейовицях. Також спілка збирала серед учнів

чеських шкіл подарункові пакети вартістю біля 500 крон кожен для дітей з прифронтових міст школах на лінії фронту. Частиною пакета був лист або вітальна листівка. Спілка співпрацює з іншими подібними чеськими організаціями, зокрема «Бажання допомоги» (Брно) та Українською Європейською перспективою (Прага).

Вл. інф.

Петр Оліва зі своїм мікроавтобусом, присвяченим Україні.

Майданівський намет працював і влітку

Щонедільний Празький Майдан на «Старомаку», загальний вигляд, 14 серпня цього року, фото Prague Maidan BLOG.

Серпень не став сезоном відпусток для активістів «Празького Майдану». Щонеділі вже два роки поспіль, у спеку та у дощ, на площі Старого Міста збираються люди, які щиро вірять у перемогу України. Вони пропонують перехожим підписати петицію про продовження санкцій проти Росії, обговорюють поточні події та проводять збори коштів на благодійні цілі. Однак інколи дискусії стають надто гарячими, особливо коли на площі з'являються особи ультралівих чи ультраправих поглядів та російські туристи, яким не подобаються

карикатури на Путіна чи синьо-жовті прапори. Скажімо, 14 серпня майданівцям довелося вислухати монолог молодого італійського комуніста, який не сумнівався у своєму баченні світових справ. «Здається, що інтерес до українського питання не слабшає, а, навпаки, наше співтовариство розширюється. Можливо, через літню атмосферу акція проходить переважно на позитивній ноті, практично без сварок», – розповіла Катерина Скрипник. До речі, активісти Празького Майдану не засиджуються лише у спокійній Чехії, всі

вони влітку поступово відвідали Україну, не лише подивитися на красу Карпатських гір і замки Західної України, а й до центральної та східної частини, де не зовсім спокійно. Відвідали Україну влітку Соня Поспішілова, Катерина Скрипник, Наталка Доморослова, Ян Гавелка та інші активісти. Фотозвітими із поїздок вони діляться у соціальних мережах, і таким чином доводять, що Україна – це не суцільна війна і корупційний рай, а й приємна, культурна, гостинна до туристів країна.

Бенешов очікує на наших медсестер

Бенешовська лікарня хоче залучити до роботи сестринський на санітарний персонал походженням з України. Акцію набору кадрів гарантувала навіть адміністрація Середньочеського краю, були надруковані листівки українською та російською мовами, а також проведені перші інтерв'ю з кандидатами та кандидатками у двох медичних школах неподалік Мукачєва. Завдяки пілотному проєкту Міністерства охорони здоров'я кандидатки на роботу простіше й швидше

можуть приїхати до Чехії: крайова адміністрація оформляє належне запрошення, і український працівник потрапить в трохи іншу, кращу модель працевлаштування, у якій швидше оформляється дозвіл на роботу, розповів прес-секретар лікарні Петр Баллек.

У Бенешові наразі не вистачає 20 медсестер, і лікарня шукає житло для них. Вона планує прийняти спочатку десять осіб, які закінчили навчання в цьому році. Потенційні медсестри повинні спо-

чатку скласти відповідні іспити і бути присутніми на практиці. Умовою також є й мовний тест. Через рік або два сестра може стати повноцінним середнім медичним працівником.

Брак медичного персоналу є загальнонаціональною проблемою в Чехії. Медсестри звільняються переважно з невідкладної допомоги. Баллек каже, що у Бенешовській лікарні сестри навіть не чекають на закінчення випробувального терміну – не витримують навантажень та вимог.

МФД

Приїдуть студенти з Донбасу

Уряд Чехії надав 13 стипендій для студентів вищих навчальних закладів України, які тимчасово переміщені із зони проведення антитерористичної операції. Про це повідомило Міністерство освіти України. Стипендії

передбачають 5-місячне перебування в Чехії з метою навчання і проведення досліджень, переважно на літній семестр 2016-2017 академічного року.

Для студентів-бакалаврів і магістрів перед-

бачена стипендія в розмірі 9 тисяч крон на місяць, для студентів-докторантів – 9,5 тисяч крон на місяць. Стипендіати повинні будуть самостійно оплатити страховку і транспортні витрати. Претенденти могли подавати документи для участі в конкурсі до 20 серпня.

МОН

Заробітчанин: еволюція образу

ТЕКСТ: Оксана ПЕЛЕНСЬКА

Ще не так давно, лиш 25 років тому, тема українських заробітчанин в Чеській Республіці заповнювала перші шпальти газет, не сходила з екранів телевізорів. Невпинно, не приховуючи обурення, а часом і гніву, чехи говорили і писали про «тих українців», які «наїхали», забирають у них роботу, займають їхні робочі місця – словом, не дають жити...

Тему доповнював і вміло сформований образ такого собі українця-заробітчанина у спортивних, не дуже нових штанах і з обов'язковою цигаркою. Це він вештається вулицями, випиває, б'ється і краде. Так, і такими фактами повнились тоді газети, і ніхто, звичайно, не перевіряв їхню правдивість. А вже тим більше – самі українці, яким просто було не до того: потрібно було працювати, заробляти гроші, щоб хоч якось підтримати родини вдома. Розпався «нерушимий», країна тільки-но ставала на ноги, тисячі українців виїхали за рубіж у пошуках роботи.

Не можна оминати і відому на цілу Чехію так звану «біржу праці» – площу перед празьким виставковим павільйоном – «výstaviště», де відігравались важливі, часом драматичні події. Це місце знали добре як українські заробітчани, так і чеські працедавці й чеська поліція. Перші тут збирались у пошуках роботи – будь-якої, й тієї нелегальної, тобто не зареєстрованої у відповідних державних органах. Чеські працедавці через так званих «клієнтів» – українських посередників – шукали тут дешеву робочу силу. Ну а чеська поліція з ентузіазмом влаштовувала на «výstavišti» облави, щоб ловити «тих українських нелегалів», зрештою, не безуспішно – порушників візового режиму відразу видворяли з країни. І ще один цікавий штрих із тих часів: «біржа праці» на «výstavišti» була унікальним і водночас відомим місцем зустрічей заробітчанин, такою своєрідною поштою, де вони ділились новинами, через знайомих діставали листи від родичів і таким самим шляхом передавали заробітки додому.

Від самого початку українські заробітчани, і ті з вищою чи середньою освітою, брались за будь-яку роботу, а через те, що найбільше вільних робочих місць було, та й є, на будівництві, вони без вагань заповнили цю нішу. Спочатку важче було жінкам, але згодом і вони знайшли роботу. Зростання добробуту в Чехії дозволило родинам звернутись

за допомогою прибиральниць, доглядачок і нянь. Українки – і ті, з дипломом в кишені, – без вагань взяли за цю роботу.

Інформація про освічених прибиральниць і дипломованих няньок швидко поширилась серед чехів, а щоб привернути увагу до проблеми в чеській телемережі навіть показували таке відео: «Чи ви знаєте, хто прибирає у вас вдома?». Будьте уважними, закликали чехи, адже вашою прибиральницею може бути вчителька математики!

У 2000 році чехи запровадили візовий режим, дістатись на роботу до Чехії стало важче, але українці до того часу вже накопичили певний досвід і контакти, і що головне – тяжкою і чесною працею, без підтримки держави здобули в чеському середовищі репутацію надійної й кваліфікованої робочої сили. Вже не українці, а чеські працедавці розпочали пошуки робочої сили з України. Також тоді, на початку 2001 році, почали міркувати над тим, як спростити працевлаштування українців, саме тоді вперше в Чехії заговорили про так звані «зелені карти» для робочої сили з України. До цього дійшло у 2016 році, уряд Чехії схвалив спеціальні державні програми, які забезпечують прискорене працевлаштування українців, а також мають на меті пошук фахівців в Україні. Та для нас важливіше інше: образ українця в очах чехів змі-

нився. Чи точніше так: упродовж понад двох десятиліть українці своєю тяжкою працею, безпроблемним ставленням до чужого середовища здобули авторитет працьовитих і чесних людей. Навіть чеський президент Мілош Земан був змушений визнати, що «українці нам близькі, і вони працьовиті».

Нині вже ніхто й не згадує про того «недолугого заробітчанина» з України з початку 1990-х. Навпаки – українці вписались до чеського середовища, стали його незамінною частиною. Українські заробітчани нині – а їх у Чехії понад 100 тисяч – це не тільки робітники на будівництві чи прибиральниці, це також викладачі у вишах, вихователі у дитячих закладах, інженери, музиканти, художники, лікарі. А без медичних сестер із України, як визнають самі чехи, система охорони здоров'я просто б обвалилась.

Образ українського заробітчанина не тільки в Чехії, а скрізь по світі – в Іспанії, Німеччині, Бельгії чи в Італії – став синонімом чесною й кваліфікованою праці, надійною допомогою. Саме українські заробітчани за кордонами України, а їх із родинами, за даними МЗС, нараховується 5 мільйонів, є найдієвішою українською дипломатією. Це вони вже 25 років несуть до світу образ мирної, працьовитої й незалежної України.

Авторка є дослідницею, співробітницею «Радіо «Свобода»», Прага.

Фото 2005 року: «укачка» з цигаркою на Виставищі – таким був образ звичайного українського трудового мігранта в Чехії. Нині цей образ вже інший: чехи визнають і освіченість, і культурну близькість. Допомогли цьому парадоксально і міграційна криза, і оборона України у війні з Росією. Фото О. Лівінського.

Родина Симиренків

Українські підприємці, благодійники, вчені були великими патріотами і мали зв'язки зі світом, у тому числі й Чехією. І за це їх переслідували російські більшовики.

ТЕКСТ: Марина ІГНАТЕНКО

Одні, зробивши добру справу або щось подібне до неї, намагаються повідати про це всьому світові, запускають усі можливі важелі до дії, аби розрекламувати свій чин і піднятися в очах громадськості, інші – навпаки, скромно роблять добрі діла, не афішуючи, а часом узагалі уникаючи розголосу і навіть ставлять умову, щоб їхнє авторство того чи іншого благодіяння лишилося невідоме. Що це: християнське смирення чи вроджена делікатність натури, або розуміння минулості власної персони серед плину людськості?

Саме такими «непомітними» благодійниками були Симиренки – козацькі нащадки з містечка Городища на Черкащині. Їхній пращур козак Степан не забажав кріпачити і подався з волами чумакувати. Так десь і помер у дорозі – про такий кінець українських мандрівників складено чимало чумацьких пісень, величних і сумних. За кріпаччини талановиті просто свою роль у піднесенні промислового виробництва в Україні (вони збудували перший металевий пароплав під назвою «Українець»), припинила існування. Натомість Василь Симиренко купив занедбану цукроварню у селі Сидорові поблизу Корсуня і знову ж таки вивів її на найвищий технічний рівень (освоїв нове тоді виробництво пастили, назвавши її «Українською», і мармеладу), що принесло йому сталі прибутки і можливість допомагати науковцям і культурним діячам. Коли дружина Василя Федоровича дістала у спадок сто тисяч рублів, то подружжя вклало частину грошей у власну цукроварню, а ще взяли кредит під вісімдесят відсотків. Але завдяки вмілій праці та ощадливості Василь Симиренко сплатив борги, і на кінець життя його капітал нараховував уже до десяти мільйонів рублів.

Левко Симиренко.

Турбота про імідж Батьківщини

Даючи гроші, Василь Симиренко казав, що в Європі зовсім нічого не знають про Україну, а тому треба б ужити заходів, щоб у закордонну пресу подавалося відомості про український національний рух. З цією метою також офірував кошти. У квітневому листі від 1881 року Сими-

ренко сповіщає Кістяківського про те, висилає йому на бібліотеку двісті рублів, а 15 серпня 1884-го року доручає своєму повіреному допомогти хворому Павлу Чубинському: «Скільки потрібно грошей для Чубинського, можете узяти з мого рахунку, а якби чогось не вистачало, тоді я доповню за Вашою вимогою». Раніше Василь Симиренко прихистив опального

творця українського гімну після його заслання до Архангельської губернії. Чубинський служив у його конторі якийсь час, секретарював у городищенківському Технічному товаристві, і саме Василь Смиренко сприяв виданню «Трудів» етнографічно-статистичної експедиції Павла Чубинського в Україні й Білорусі.

Смиренко постійно піклувався про своїх службовців: оплачував лікування хворих у Київських лікарнях, відправляв на навчання здібних дітей. Згадані благодіяння відомого цукрозаводчика стосувалися окремих осіб. Але в активі Василя Смиренка були й масштабні громадські акції. Наприклад, підтримка єдиного на терені Наддніпрянщини періодичного журналу «Киевская старина», котрий публікував розвідки з історії України та художні твори українських письменників.

До вдячних Смиренкові інституцій належали українська «Родина», де збирався квіт вітчизняної інтелігенції, «Товариство допомоги літературі й науці», газети «Рада», «Громадська думка», львівський, а згодом і київський «Літературно-науковий вісник», що його редагував Михайло Грушевський, і Наукове Товариство імені Т.Г.Шевченка. Керівництво товариством перебрав Михайло Грушевський, як тільки був визнаний у Галичині за наукового і громадського лідера. Ця інституція спершу орендувала у Львові будинок на вулиці Чернецького, але з часом, коли духовна праця товариства набрала сили і треба було утримувати власну друкарню, бібліотеку, складські приміщення, не кажучи про робітні наукових працівників, Грушевський звернувся по допомогу до наддніпрянських промисловців. І тут таки відгукнувся Василь Смиренко, щоправда, анонімно, але подарував Науковому Товариству десять тисяч рублів (!) – на той час величезні гроші, аби Грушевський з колегами не сушили собі голови платнею за приміщення і спокійно працювали. Чотириповерхова кам'яниця, котра збереглася донині, стала власністю Товариства, осередком української науки. Добродійність Василя Федоровича в даному разі важко переоцінити. 1907 року Грушевський, порадившись із провідними українськими діячами культури, пе-

Поштова марка, присвячена родині Смиренко.

Табличка на вулиці Десятинній у Києві

ребирається до Києва, переносючи сюди і друкування «Літературно-наукового вісника» та інших видань, заручившись підтримкою В. Ф. Смиренка.

Заповіт родині: любити українську справу

Листування Євгена Чикаленка, видавця «Ради» – чи не найцікавішої з тодішніх нечисленних українських газет і єдиної щоденної, – свідчить, що її вихід у світ протягом 1906–1914 років був можливий тільки завдяки підтримці Смиренка, який щороку офірував на газету 10–12 тисяч рублів. З перенесенням до Києва львівських видань центр наукової думки поступово переміщується на береги Дніпра, хоча і в Галичині продовжує працювати потужна група вчених. Грушевський живе «на дві хати», тобто постійно курсує

між Києвом і Львовом. Але настає вже час для відкриття подібного товариства в Києві, і воно таки постає під назвою «Українське наукове товариство» на чолі з Михайлом Грушевським. На той час Василь Смиренко уже відходить від активної діяльності промисловика, живе в Києві по вулиці Трисвятительській, 23 (тепер Десятинна, 9), але продовжує цікавитися українською справою і всіляко сприяти їй.

Друзі й ті, хто знав про добродійну місію Василя Смиренка (Володимиру Леонтовичу він казав, що стільки б не працював, якби Україні не потрібні були гроші), називали його «Великим Хорсом» – так у дохристиянські часи давні слов'яни іменували бога Сонця, тобто того, хто підтримує життя. Помер Василь Смиренко 1 грудня 1915 року. Поховали його на Аскольдовій могилі.

У подружжя Смиренків не було дітей,

проте було чимало вдячних духовних спадкоємців. В. Ф. Смирненко лишив два заповіти. За переказом Євгена Чикаленка, «по першому все переходить у власність його жінці Софії Іванівні, а по другому – воно переходить їй тільки в користування до живоття, а після її смерті переходить порівно таким особам: В. М. Леонтоновичу, М. С. Грушевському, І. Л. Шрагові, П. Я. Стебницькому, С. О. Єфремову і мені (Є.Х.Чикаленкові), тобто на українські цілі, бо то все – свідомі українці-патріоти, на яких небіжчик покладався». Означені діячі дійшли з удовою Софією Іванівною згоди: частину грошей в облігаціях вона видала «Товариству підмоги літературі, науці й штуці». За цю суму Товариство купило друкарню Барського на Хрещатику. Маєток у с. Сидоринці вдова Смирненка заповіла на заснування сільськогосподарської садівничої школи імені Василя Смирненка. Гроші ж, які лишаються по ній, мали перейти до народного університету у Києві імені Василя Смирненка з українською мовою викладання, а свій особняк Софія Смирненко заповіла Українському науковому товариству (УНТ).

Більшовицька ліквідація: «спецособняк»

1921 року УНТ влилося до Всеукраїнської академії наук. На Трисвятительській, 23 діяли такі наукові установи: комісія природно-географічного краєзнавства, кафедра статистики і Демографічний інститут, Всеукраїнський археологічний комітет, кафедра історії українського мистецтва, кафедра мистецтвознавства та галузеві бібліотеки.

1934 року радянська влада відібрала у ВУАН особняк Смирненків, який – за заповітом – призначався саме науковцям, але ж хто з можновладців зважав тоді на якісь там заповіти?... Будинок набув статусу «спецособняка» з невідомим широким загалом призначенням. Під час війни й окупації в цьому приміщенні працювала Спілка українських письменників; саме тут заарештували голову Спілки Олену Телігу і сорок літераторів, сімох з яких розстріляли в Бабиному Яру в лютому 1942 року. Зрештою садиба Смирненків прислужилася українській державі. Після тривалого хазяйнування у «спецособняку» різних служб ЦК КП(б)У і КПУ, сюди, на вулицю Десятинну, переїхало посольство Великої Британії в Україні. На фасадній стіні з'явився барельєф Василя Смирненка з написом: «У цьому особняку 1899–1915 роках жив визначний меценат української культури, промисловець і технолог цукроварства Василь Федорович Смирненко (1835–1915)».

Рід Смирненків був переслідуваний за більшовицького панування. Небіж Василя Федоровича Смирненка Левко Платонович відомий тим, що дослідив і описав зимовий сорт яблук Ренет Смирненка та багатьох плодово-ягідних культур. Він народився 6 лютого 1855 року у селі Млієві. Навчався в приватній одеській гімназії, Київському та Одеському університетах. За зв'язки з народниками зазнав арешту, сидів у Лук'янівській та Мценській в'язницях, був засланий до Сибіру. Тут зустрів свою наречену, заслану за співучасть у спробі замаху на царя Олександра II, польську революціонерку-соціалістку дворянку Альдону Грушевську, з якою вони повинчалися у в'язничній церкві. 1887 року подружжя повернулося до Млієва, і Левко Смирненко з головою поринув в улюблену справу. У Млієві садівник створює унікальний плодовий розсадник – понад три тисячі плодово-ягідних культур. Саджанці і підщепи Левка Платоновича знані у всьому світі. Він часто звертався до чеських розсадницьких господарств, зокрема, багато сортів він залучив із розсадника чеського садівника із Хлумця над Цідліною Ярослава Ржиги (1853–1922). Багато разів їздив до Чехії. Він пише капітальні праці «Кримське промислове садівництво» (1912) і «Помологія» у трьох томах, «Генеральний каталог» (1901) з описом понад 1300 фруктових сортів. У 1920 році Левка Платоновича застрелили чекісти. Смирненківську садибу було розграбовано, архів – знищено, й документальних подробиць зв'язків Смирненка з Чехією не залишилося.

Його молодший син народився 29 грудня 1891 року і тому ж Млієві, закінчив Київський політехнічний інститут. Від 1921 року – директор Мліївської дослідної садово-городньої станції і Центрального плодового розсадника України. Також був професором Київського політехнічного і Полтавського та Уманського сільськогосподарських інститутів, головою Всеукраїнської помологічної комісії при Наркомземі України редактором фахового журналу і автором численних підручників, статей. Володимир Левкович заснував всесоюзний науково-дослідний інститут південного садівництва та ягідного господарства. Він зробив величезний внесок у помологію як науку, написав праці «Пловий розсадник» (1929), «Плодові асортименти України» (1930), «Часткове сортознавство плодкових рослин» (1932), закінчував «Виробництво садивного матеріалу». 7 січня 1933 року Володимира було заарештовано. Він рішуче виступав проти насаджування так званої «мічуринської агробіології» та поширення в Укра-

їні недолугих мічуринських сортів. Після шестирічного поневіряння по концтаборах у вересні 1938 року його було розстріляно в Курську, де й поховано у братській могилі в урочищі Солянка. В Києві по вулиці Михайла Коцюбинського на будинку №12, де в гімназії у 1904–1912 роках навчався Володимир Левкович Смирненко, встановлено меморіальну дошку з його ім'ям.

Зв'язки із Чехією: необхідно вивчити

Смирненки були цілком реабілітовані аж після смерті Сталіна. У 1961–1971 роках вийшли три томи «Помології», ім'ям ученого названо інститут на базі помологічного розсадника. Збережена садиба «Платонів хутір», відроджена родинна церква та цвинтар навколо неї, стараннями смирненкознавців Петра Вольвача та Миколи Ковальчука створений музей, планується й історико-культурний заповідник «Родина Смирненків». «Нам хочеться, щоб в експозиціях Музею були висвітлені також творчі зв'язки видатного вченого із садівниками та науковцями Чехії. Чехія для нас цінна й тим, що у 1943-тньому році сім'я професора Володимира Смирненка – дружина Марія Ульянченко (1890-1979) та діти Тетяна (1926-2001) і Олекса (1931–1979) знайшли саме тут прихисток. Нам відомо, що у Чехії, ймовірно у Празі, жив рідний брат Марії Ульянченко-Смирненко. Він був директором української гімназії. Зв'язки Смирненків із Чехією довготривалі, але зовсім не вивчені, тому ми хотіли б їх дослідити на місці й шукаємо сприяння у цьому», – розповів Петро Вольвач, який виразив готовність подарувати чеській національній бібліотеці всі видання наукових праць Левка і Володимира Смирненків.

І як би не бажав за життя Василь Смирненко залишатися щедрим на доброчинність анонімом, проте його добрі справи поступово набувають гласності, отримуючи пам'ятну подяку від нащадків. 1988 року Ліга українських меценатів заснувала грошову премію імені Василя Смирненка, яку присуджують до Дня Незалежності України діячам літератури і мистецтва за внесок до духовного розвитку України.

ІНВАЗІЯ РОЗЧАРУВАННЯ

У придушенні «Пражської весни» був винуватий не лише Кремль, а й недолугість тодішнього чехословацького керівництва

ТЕКСТ: Петр БЛАЖЕК

Серпень-68 знову актуальний – Кремль намагається переписати історію й повернути «нормалізацію». Сорок вісім років тому, 21 серпня 1968 року, союзні війська вирушили до Чехословаччини придушувати Пражську весну. Травму чеському, моравському й словацькому народам, утім, завдало не лише це, а й загальна капітуляція чехословацького керівництва. Люди підтримували його, ризикували, але керівництво, всупереч всьому, зламалося...

Це була одна із найбільших військових операцій в Європі з часів Другої світової війни. До ЧССР вирушили сотні тисяч солдатів, танки, літаки та інша військова техніка. Це було не лише грубе придушення Пражської весни, а й один із головних епізодів великого глобального конфлікту між комуністичним Сходом і демократичним Заходом.

Серпень 1968 року. Чехи різко виступали проти окупації, але згодом так само різко заспокоїлись, бо настала «нормалізація».

Польський фактор

Внаслідок інтервенції у міжнародному комуністичному русі стався розкол. Різні, навіть непримиренні, табори або оскаржували, або виправдовували окупацію. Вона стала також (поряд з Угорщиною в 1956 році або Польщею на початку вісімдесятих років), одним із основних конфліктів серед країн колишнього радянського блоку. Інвазія здійснювалася не лише радянською армією, а й польською, східнонімецькою, угорською та болгарською. Хоча, звичайно, радянська була найчисленнішою, й ініціатива та командування належало саме їй.

Цікаво, що в окупації Чехословаччини зіграв велику роль Владислав Гомулка, тодішній лідер Польської об'єднаної робітничої партії. Думка про необхідність військового нападу на союзника, якби він «поставив під загрозу соціалізм», належала саме йому. Про це він здогадався навіть раніше за радянського лідера Леоніда Брежнєва. Гомулка поруч із генераль-

ним секретарем Соціалістичної єдиної партії Німеччини Вальтера Ульбріхта був одним із найбільших критиків відродження Чехословаччини.

Гомулка був також стурбований можливим посиленням ролі Федеративної Республіки Німеччини, отож весь час повторював, що Польща не має визнаного західного кордону, і що події в Чехословаччині можуть призвести до наддержавних змін, а Польща почуває себе під загрозою. При плануванні інтервенції, безсумнівно, грало роль і те, що в Чехословаччині не було – на відміну від Польщі, Східної Німеччини і Угорщини – розгорнуто радянську армію. Окупація була таким чином і забезпеченням західних кордонів радянської імперії.

Сучасне виправдання агресії

Приклад тодішнього військового втручання важливий і сьогодні з огляду на російську імперську політику. Кремль знову намагається переписати історію, кордони,

втручатися у внутрішні та зовнішні справи сусідніх і не тільки країн. Чехи і словаки, безумовно, повинні знайти відповідь на активізацію російських консервативних кіл, які зображають Пражську весну «контрреволюцією з ініціативи Заходу», а окупацію Чехословаччини військами Варшавського договору – як «братню допомогу». Такий документальний фільм показувало нещодавно російське державне телебачення. Тут йшлося про «засилля американських агентів і величезні склади контрреволюційної зброї, які повинні були підготувати підґрунтя для приходу основних сил НАТО».

Російський погляд на окупацію Чехословаччини дуже різноманітний. Автори фільму намагаються реабілітувати весь Варшавський договір, у тому числі один із найбільших злочинів, для якого цей договір був використаний. Сучасні росіяни свідомо намагаються звести нанівець негативні сторінки як російської, так і радянської історії. Історію комуністичного режиму вони об'єднують із широкою ро-

сійською історією, що виглядає безглуздо, бо більшовики жорстоко розлучилися як з царською, так і кількамисяною республіканською епохою.

Окрім того, впливове слово отримують люди, яким у 1968-мому було 20-30 років, і вони якоюсь мірою хочуть «повернути свою молодість і самих себе». Один із авторів закону Російської Федерації про ветеранів війни, за яким солдати окупаційних військ у Чехословаччині прирівнюються до тих, хто в 1941–45 роках воював із фашизмом, особисто брав участь в інтервенції, і тепер абсолютно виправдовує свою тодішню діяльність.

Прага-1968 – це вже не Крим-2014

Щось подібне нині відбувається часто і в Чехії. Скажімо, під час обговорення відновлення скульптури прикордонника на західному кордоні Чехії. Тут грають важливу роль люди, які починали служити прикордонниками саме на початку нормалізації – після 1968 року. Вони й зараз часто виправдовують побиття і вбивства людей, які тоді намагалися втекти на Захід. Чехи комуністичних поглядів нині нерідко симпатизують путінському режиму, вимагають виходу Чехії з ЄС та НАТО, виправдовують інвазію серпня 1968-го року, а один з таких навіть попросив у Росії «політичного притулку» і з Москви знову запрошує до Праги танки та пише, що «ніколи більше не допустимо, щоб дружні російські танки залишили Чехію».

Російські пропагандисти після окупації Криму витягли «чехословацьку карту». Хоча часи змінилися, і населення Криму на анексію відповіло дещо інакше, однак вже

закінчилася «холодна війна», були підписані у сімдесятих роках Гельсінські угоди і у дев'яностих – Будапештський меморандум, тому з точки зору міжнародного права йдеться не лише про дуже схожу дію, а набагато гіршу, бо Україна – на відміну від Чехословаччини в 1968 році – це суверенна держава, не є васалом Кремля, не є частиною радянського блоку, і її кордони охороняє нині набагато потужніша міжнародно-правова база.

Чому майже всі схиляли свої голови?

Психіатр Цирил Гюшл каже, що не лише Мюнхен 1938 року і лютий 1948 року становлять для чехів травму, з якою вони ще довго намагатимуться впоратися. Те ж саме стосується і серпня 1968 року, хоча чехи, можливо, не завжди це усвідомлюють. Історик Ян Тесарж у зв'язку з 1938 роком каже про «Мюнхенський комплекс». Про цілковитий провал держави, політичної еліти, про всю тодішню ідею держави, яка будувалася з можливістю захистити свої кордони і захищати своїх громадян. Другий провал настав під час комуністичного перевороту в 1948 році, коли президент Едвард Бенеш віддав владу комуністам без мобілізації принаймні частини населення, «Соколу» або армії. Що зрештою призвело до величезного розчарування людей.

Проте в серпні 1968 року ситуація була все-таки іншою. Це був період двадцятирічного комуністичного правління, економічної, політичної і культурної кризи. ЧССР, однак, не була повністю незалежною державою. Актуальнішою і повчальнішою є «нормалізація», яка настала після інтервенції, цей злам, розчарування або витверезіння суспільства.

Чому переважна більшість суспільства після стихійного спротиву радянській окупації так швидко «нормалізувалася»? Адже ще навіть кілька місяців напередодні чехи і словаки ставилися до окупації зневажливо, були дуже активними на вулицях і під час демонстрацій... У військовій історії цей чехословацький приклад є зразком унікального і дуже однорідного пасивного опору суспільства окупантам. Цей опір був дуже послідовним і дуже ефективним. І в якійсь мірі він врятував викрадених чехословацьких політиків, які змогли повернутися з Москви і на певний час зайняти свої функції. Але суспільству боліла загальна капітуляція чехословацького керівництва. Дехто з лідерів країни здався одразу ж, інші поступово, інші відступили в пасивне приватне життя. Вони нічим не ризикували. Це їхнє боягузтво або слабкість різко контрастувало із рівнем довіри, який сьогодні навряд чи можна собі уявити.

Москву дратувала проста іскра демократії й незалежності

Сьогодні непросто все це оцінювати, ця довіра політичним лідерам не була нічим виправдана. Ці лідери ще з 50-х років нерідко мали руки в крові під час «будівництва комунізму». Скажімо, найпочесніший з них – Франтішек Крігел – командував «робітничою міліцією» в лютому 1948 року, протягом кількох років готував переворот в ролі секретаря празької комуністичної організації. Однак саме Крігел відмовився капітулювати в Москві і не підписав так звані «московські протоколи», які означали остаточний кінець демократичних реформ в Чехословаччині.

Розчарування людей у політиках мало вирішальне значення. Воно було дуже гострим і у період «нормалізації», коли мало хто боровся із комуністичним режимом. Вдосконалені методи окремих соціальних і великомасштабних репресій, в тому числі масові тюремні ув'язнення, поступово призвели суспільство до величезної пасивності. Небажання брати участь у політичному житті зберігається і донині.

«Празька весна» була дуже короткою, і не могла викликати серйозні інституційні зміни. Провідна роль Комуністичної партії нікуди не зникла. Реформаторів було мало, щоб вони зайняли лідируючі позиції в партії. Схвалено було лише кілька законів, наприклад, про скасування цензури. Закон про реабілітацію людей, які були несправедливо переслідувані комуністичним режимом, показав досить точні межі Празької весни, бо визнавав лише мізерну кількість постраждалих. Згодом скасовували і реабілітаційні вироки, і в результаті реабілітованими виявилось лише близько півто-

З радянських військових знущалися у тому числі й чорним гумором та ідією іронією.

Із поверненням комуністів до влади у чеських регіонах на п'єдестали повертаються на свої місця з музеїв символи «нормалізації», як оцей пам'ятник прикордоннику із собакою поруч із німецьким кордоном в Карловарському краї. Встановив його знову ультралівий «Клуб чеського пограниччя». Фото «Галло Новіни».

ри тисячі осіб. У порівнянні із кількістю ув'язнених у таборах у п'ятдесятих роках це просто комічна кількість.

Варто згадати також Меморандум, розроблений в празькій Військово-політичній академії. У ньому підкреслювалася більша військова незалежність Чехословаччини. І це страшно розлютило Кремль. Слово «нейтральність» було майже табу в Чехословаччині, а також ніхто не вимагав виходу Праги з Варшавського договору – саме для того, щоб не дратувати Кремль на новий «Будапешт-56». Однак тут був виступ начальника Головного політичного управління генерал-майора Вацлава Прхліка, який на прес-конференції – незадовго до вторгнення – висловив вимогу заснування Чехословаччиною власної військової доктрини, що було згадано і у меморандумі. Тільки згадки про це у меморандумі, щоб довести советів до почервоніння. Автори меморандуму, наприклад Войтех Менцл, Мілан Ждімал та ін., – за це дуже дорого заплатилися. Прхліка після окупації заарештували, понизили у званні до рядового і засудили до трьох років позбавлення волі.

Все це сприяло згодом відносно швидкій та легкій «нормалізації» суспільства, можливістю жорстких і великих «чисток». Комуністичний режим в Чехословаччині за своєю природою заперечував право на будь-яку індивідуальну ініціативу, приватне підприємництво практично не існувало, за рідкісним винятком – усі працювали на державу. Ну а держава – це була Комуністична партія, яка вирішувала

все. Будь-який відступ від цього постулату призводив до невдоволення Кремля.

Чистки і «нормалізація»

Наприклад, коли комуністичний режим в Польщі приступив до чисток, майже чверть людей працювала в приватному секторі. Вони сховалися тут і вижили. Ніякого подібного закону «про паразитизм», як в Чехословаччині, в Польщі не існувало. Чистки в Чехословаччині мали величезний вплив на «заспокоєння» людей, і вирішальну роль у цьому зіграло домінуюче становище держави в суспільстві. Комуністам вдалося змінити соціальну структуру, спосіб працевлаштування, все централізувати, до деталей все «кадрувати», у тому числі дітей та їхні освітні можливості й реалізацію. Все це дозволило буквально зламати налаштоване до реформ суспільство.

Було засуджено до позбавлення волі сотні людей. Це була вже не кривава чистка, як у п'ятдесяті роки, а проведення масових соціальних репресій. Обмежували можливості зайнятості, з партії виключали незручних осіб. Як не дивно, найбільш переслідуваними були навіть не антикомуністи, але саме комуністи. Причому це була не перша чистка у цій партії: ставалося так у 1929, 1949 та у 1957 роках.

Москва і її союзники у Варшаві чи східному Берліні побоювалися подальшого розвитку внутрішніх політичних подій у Чехословаччині. Боялися радикалізації, аналогічної в Угорщині в 1956 році. Чехословацькі консерватори, які стали союзниками окупантів, турбувалися про своє майбутнє, про перспективу всього комуністичного режиму. Александра Дубчека сприймали як слабого політика, який би дозволив демонтаж соціалістичного ладу в Чехословаччині і нібито «відступав перед натиском антисоціалістичних сил». Часткову політичну відповідальність за інвазію не можна знімати з чехословацького комуністичного керівництва. Дубчек не інформував нікого про погрози, які лунали на його адресу у знаменитій телефонній з Леонідом Брежнєвим за кілька днів до вторгнення. Він слізно пропонував Брежнєву свою відставку з тієї причини, що не знає, як діяти. А потім зовсім нікому не сказав про цей дзвінок. Однак наростаючий тиск і погрози з боку советів неможливо було приховати. Це помітно було вже з березня 1968 року, від зустрічі у Дрездені представників країн Варшавського договору. Потім були зустрічі в Чорній над Тисою і Братиславі. У більшості людей все ще було таке відчуття, що ці зустрічі, хоч і ускладнювали відносини з Кремлем, однак не надовго щось вирішують і що вторгнення не відбудеться. Сьогодні ми вже знаємо, що військова операція готувалася принаймні

від березня 1968 року. І той, хто видав наказ про це, розраховував розпочати інтервенцію до Чехословаччини ще раніше. Невдоволеність чехословацькими процесами лунала з Кремля вже відразу після обрання Александра Дубчека першим секретарем Комуністичної партії в січні 1968 року. А чехословацька громадськість стала помічати ці погрози лише десь у травні або червні того ж року.

Путін відновлює суміш царату й СРСР

Кремль намагається присвоїти царській, червоній, радянській чи нинішній російській армії ореол безсумнівно «великої, визвольної, миротворчої, справедливої місії», яка не допускає злочинів і жорстоко «бореться зі злом» («мочить гадину в сортирі»). Всіх, хто не сприймає кремлівське розуміння «руської міра», російська пропаганда однозначно називає «фашистами» або – за потреби – «терористами». Неважливо, чи йдеться про конфлікт в Україні чи анексію Криму, російсько-грузинську війну або втручання Кремля в азербайджано-вірменський конфлікт.

Росія знову приступає до різних військових авантур і шукає аналогії у своїй історії, повернулася до своєї старої імперської політики, а її президент Путін розпад СРСР вважає «найбільшою геополітичною катастрофою ХХ століття». Його популярність серед росіян тривалий час становить близько вісімдесяти відсотків. Росію майже всю історію супроводжує якась суміш почуттів постійної загрози і якогось особливого призначення, месіанізму російської нації, яка нібито обрана для врятування Європи від варварських цивілізацій. І коли до цього всього додати десятиліття інтенсивної пропаганди і промивання мізків, не можна дивуватися популярності і підтримці Путіна і схвалення його дій серед росіян.

Росія зараз перебуває у відносно великій міжнародній ізоляції. Через Україну вона потрапила у великі неприємності, серйозною проблемою є стан її економіки. Путін, проте, вирішує ці проблеми шляхом створення образу ворога і передачі провини за всі біди Росії на нього. Свою репутацію намагається підправити війною в Сирії. Та сьогодні ситуація тут виглядає гірше, ніж у розбомбленій Німеччині після Другої Світової війни. У короткостроковій перспективі Путін, безсумнівно, може тут домогтися успіху. Але в довгостроковій перспективі він йде шляхом падіння або ще більшої ізоляції Росії. Ця країна сьогодні знову стає авторитарним і популістським режимом.

Автор є істориком Інституту вивчення тоталітарних режимів

«Я бажаю світу навчитися не боятися»

Геннадій Афанасьєв відпочив у Чехії, але й розповідав тут про методи російських спецслужб

РОЗМОВЛЯЛА: Марія ЩУР

До депутатів із європейських країн, які їздять до Криму і стверджують, що там немає порушень прав людини, мають бути запитання від їхніх правоохоронних органів, адже вони порушують власне і міжнародне законодавство. Так вважає колишній політв'язень Геннадій Афанасьєв, який повернувся до України після двох років ув'язнення в Росії за обвинуваченням у тероризмі.

Молодий (1990 р.н.) колишній політв'язень не погоджувався із російською окупацією Криму, виступав проти неї і поплатився за це. Спочатку він насторожено сприймав

Євромайдан, згодом, побувавши в Києві і побачивши все на власні очі й почувши на власні вуха, змінив думку. На початку травня 2014 року в Сімферополі його затримали співробітники ФСБ й звинуватили у причетності до «Правого Сектору» й «терористичної групи Сенцова». Наприкінці того ж року Московський міський суд засудив його до семи років колонії суворого режиму за нібито підпал будівель «Російської громади Криму» та відділення партії «Єдина Росія», приписували йому підготовку підривів пам'ятника Леніну й меморіалу «Вічного Вогню».

Російським слідчим давав свідчення проти Сенцова та Кольченка, однак 31 липня 2015 року, виступаючи на суді свідком обвинувачення, Афанасьєв заявив, що відмовляється від даних раніше свідчень, оскільки вони були надані під тиском та тортурами. За даними адвоката, Афанасьєва били боксерськими рукавичками, надягали протигаз, затискаючи повітря, упорскували всередину протигаза газ, який викликав блювання, кували електричним струмом, у тому числі прикріплювали дроти до статевих органів, погрожували зґвалтувати паяльником, позбавляли сну протягом десяти днів. Це змусило його підписати потрібні слідству свідчення. 12 серпня медики СІЗО-1 м. Ростова-на-Дону зафіксували в Геннадія наявність гематом і направили документи в Слідчий Комітет. Правозахисний центр «Меморіал» визнав Геннадія Афанасьєва політв'язнем. У вересні 2015 року Геннадія етапували в Республіку Комі, а через півроку Україна звернулася до Росії з проханням про екстрадицію чотирьох засуджених українців, у тому числі Геннадія Афанасьєва.

14 червня цього року відбувся обмін незаконно засуджених у РФ українців Геннадія Афанасьєва і Юрія Солошенка за схемою «2 на 2» на одеських агентів спецслужб РФ – Олену Гліщинську та Віталія Діденка, організаторів та активних учасників так званої «Народної ради Бессарабії». Афанасьєв відпочив згодом у Чехії, а також провів ряд зустрічей, у результаті яких вдалося заручитися допомогою звільненим з російського полону українським політв'язням з організацією їхніх публічних виступів в провідних

Геннадій Афанасьєв під час перебування у російській в'язниці

країнах Європейського Союзу. Зокрема, Геннадій зустрівся 11 серпня із заступником очільника МЗС Чехії Іво Шрамеком. «Після розповіді про тортури, які застосовувались ФСБ щодо мене, про неймовірно жакливий, загрожуючий життю стан інших політв'язнів, про те беззаконня, яке не може мати у себе сучасна демократична правова держава – Шрамак промовив, що необхідно їхати до Німеччини та до Франції, тому що вони впливають на Росію в перемовинах та санкціями», – пише Афанасьєв у себе на Facebook. В Празі він зустрівся з євродепутатами Павлом Свободою та Яромиром Штетіною, а також із українською громадою та активістами третього сектору Чехії.

Афанасьєв несподівано поконфліктував із Надією Савченко. Він заявив, що не підтримує проведення нею акції під Адміністрацією президента України щодо обміну полоненими, звинувачуючи президента у бездіяльності, а також загалом її заяви про готовність особисто вести прямі переговори про звільнення полонених з представниками угруповань «ДНР» і «ЛНР» Захарченком та Плотницьким. У відповідь Савченко назвала Афанасьєва «людиною слабкої волі», звинуватила у співпраці із російськими слідчими. «Я не боюсь погроз медведчуцьких служниць та зрадників України. Я не женуся за депутатським мандатом і президентською владою. Я лише намагаюся докласти всіх своїх зусиль для того, щоб додому повернулися наші бранці, а Україна перемогла у кривавій жорстокій війні з Російською ордою», – заявив Афанасьєв 12 серпня і просто припинив дискусію із Савченко.

Про справу підозрюваного Росією у підготовці терактів в окупованому Криму українця Євгена Панова, чий допит було нещодавно показано по російським каналам, він говорить, що може не лише зрозуміти, що людина може сказати під тортурами, але і відчувати це. З Геннадієм Афанасьєвим, який донедавна перебував у Чехії на запрошення правозахисної організації «Людина у скруті», «Радіо «Свобода» зустрілася у празькій студії.

У Чехії був євродепутат, який відвідував Крим після анексії, нещодавно група депутатів французького парламенту побувала в Криму і повернулася звідти з тією ж думкою, що приєднання було добровільним і ніяких утисків прав людини там немає. Вам хотілося б зустрітися з ними? Що би Ви їм сказали?

На зараз зафіксовано 256 випадків порушення прав людини, в нас є документи, що це підтверджують, і ми можемо їх передавати до Європарламенту. Нещодавно був затриманий ще один українець, ми вважаємо, що він був викрадений. Він утримується у катівнях Кремля, ми впевнені, що його катують і будуть катувати, і він є ще один

Після інтерв'ю на «Радіо «Свобода», Прага, серпень 2016.

політв'язень. Також є викрадення людини, представника кримськотатарської діаспори. І це не перша і не остання людина, бо вже зафіксовано 22 викрадення, ще є близько сотні справ, які ми перевіряємо і теж будемо надавати інформацію суспільству. В мене є дуже багато запитань до тих людей, які порушують законодавство та санкції, прийняті щодо Криму. І я вважаю, що не тільки в мене має бути запитання, але має бути запитання від законодавчих органів, в яких ці представники працюють, бо вони перш за все, порушують їхні закони і політику їхніх держав.

Євгена Панова, за словами його брата, було викрадено з України, а, за офіційною російською версією, його було затримано в Криму при спробі здійснити терористичний акт. Як Ви ставитеся до цієї справи і нової ситуації в Криму після цих заяв Росії?

Насправді, це – методи з 1930-х років, тиранії у власній державі. Що можна сказати? Мене теж називали диверсантом, терористом, я пам'ятаю, як мене затримали. Я теж давав свідчення на камеру, і теж казав... А перед тими свідченнями мене били струмом, мене душили, на мене налягали протигаз, де я захлинявся власним блювотинням, і після цих тортур, я впевнений, що майже кожна людина скаже все, що потрібно, на камеру. А якщо ви уважні і вмієте працювати з відеоредактором, ви побачите, що весь запис «склепаний». Що робили з цією людиною поміж цих «склепань», ми можемо лише уявляти. А я можу ще і відчувати, що з нею робили. Тому все, що з цією людиною робиться, я вважаю ще одним випадком викрадення людини з української території, катуванням, незаконним позбавленням волі, це – саме ті порушення прав людини, про які деякі європейські депутати говорять, що їх немає. Ось це і є останній приклад таких порушень.

Що Ви могли б поради́ти йому і його родині з власного досвіду? І чи Ви вважаєте реакцію української влади достатньою?

Євгену я можу поради́ти лише триматися і знати, що його там не вб'ють. Бо світова спільнота на нього дивиться, і ці кати не посміють його вибити. Тому, нехай тримається, і як би там не було, він гідно пройде цей

тюремний шлях. З його братом я зустрівся. **Коли Ви відчували, що Ви – не один? Ви казали, що він має триматися і відчувати, що крім його родини, з ним ще і Україна, і світове співтовариство. В який момент Ви це відчували?**

Я був одним із перших українських політв'язнів, і до мене не було таких прикладів, щоб когось викрадали, і за кого б замовляло своє слово міжнародне співтовариство та Україна, я не знав, що таке можливо. Тому в мене була повна зневіра, і я вважав, що я один. Лише через рік і чотири місяці я отримав перші листи. Мені віддали перші листи, які від мене переховувало ФСБ, і в них я побачив, що я не один, що люди з Європи, з Канади, з Вільнюса, зі всієї України і навіть із Росії мені писали, писали слова підтримки. В той час я вже відмовився від своїх свідчень, які з мене вибивали так само, як зараз вибивають з Євгена Панова. І коли суспільство побачило, що я є та людина, яка має гідність, підключилися справжні добрі адвокати, а не від ФСБ, підключилися і правозахисники, і журналісти. Я на той час скинув із себе власні кайдани того страху, які я бажав би скинути усьому світу, як казав Олег Сенцов, «навчитись не боятися». Коли я навчився не боятися, я відчув, що я не один, що ви всі, хто був поруч зі мною, і я є однією частинкою тих людей, які борються за свободу.

Ті люди, які залишилися в ув'язненні, після того, як випустили Вас, випустили Надію Савченко, вони мають більше шансів вийти на свободу, чи менше? І чи можуть Ваші свідчення зіграти важливу роль в їхній долі?

Дуже необхідно доводити до суспільства, проводити просвітницьку діяльність і серед суспільства України, і Росії, і всієї Європи та Америки і інших держав, те, що там дійсно коїться, щоб вони не вважали Путіна якимось «білим та пухнастим зайчиком». Бо насправді, це – тиран, це – послідовник Сталіна, і оті знущання, які ми витримували, оті тортури, які я витримував майже кожного дня, 767 днів поспіль, про ці страждання треба говорити, щоб люди дійсно знали, бо сьогодні це – Україна, вчора це – Грузія, а завтра хто? Молдова? Чехія? Німеччина? Хто далі? Я не вважаю, що ці люди самі можуть зупинитися і позбутися свого імперіалізму. Тому Україна прямує до Євросоюзу, ми хочемо бути єдині проти цього страшного ворога. Тому про це треба казати, бо ця інформація допомагає політв'язням. Бо коли прокидається свідомість у тих євродепутатів, у цілого суспільства, починають висвітлювати цю проблему, а коли доля політв'язня висвітлена, відтоді його припиняють бити, знущатися з нього, бо вони вже бояться, що хтось дізнається.

Збори діаспори: від діалогу до вареників

Українці світу зустрілися у Києві та Вінниці

Євген Чолій та делегати зборів СКУ покладають квіти до пам'ятника Шевченку в Києві.

Річні загальні збори Світового Конгресу Українців (СКУ) відбулися 25-27 серпня у Києві в червоному корпусі Київського національного університету імені Тараса Шевченка. В той же час у Вінниці на Форумі збиралася молодь діаспори.

У зборах взяли участь 25 серпня Отець і Глава УГКЦ блаженніший Святослав Шевчук та Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет. Завітав на збори Голова Верховної Ради України Андрій Парубій, міністр культури Євген Нищук, голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров та інші політики. СКУ представляє близько 20 мільйонів етнічних українців у 50 країнах світу. У зібранні взяли участь 137 делегатів та гостей з 28 країн. Вони обговорили питання координації підтримки України у світі, Гуманітарні ініціативи СКУ, просування позитивного іміджу України, відзначення 50-ліття СКУ та сприяння економічному розвитку України.

Світовий Конгрес Українців заснований у 1967 році, у 2003 році він був визнаний Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом. СКУ сприяє єдності та представляє інтереси українського наро-

ду у всьому світі; координує міжнародну мережу своїх складових організацій, які просувають розвиток української релігійної, мовної, духовної, історичної, культурної та соціальної спадщини; зв'язує українців діаспори з урядом та громадянським суспільством України; спостерігає за демократичними процесами під час виборів і референдумів; співпрацює з різними урядами, народами, організаціями і особами в дусі миру, свободи, рівності і справедливості. Дванадцять рад і комісій СКУ займаються правами людини, поінформованості світового співтовариства про Голодомор, освітою, суспільною опікою, допомогою українцям за кордоном, наукою, культурою, боротьбою з торгівлею людьми, засобами масової інформації, питаннями спорту та кооперативного руху.

У Міністерстві культури України планується створити новий окремий підрозділ, який здійснюватиме комунікацію з діаспорою, повідомив голова відомства Євген Нищук. «Інформація про уся діяльність, актуальні ініціативи, культурно-мистецькі проекти, які відбуваються у тій чи іншій країні, має широко розповсюджуватися і підтримуватись. Також необхідно, щоб за кордоном не з чуток чи випусків новин знали про стан справ в Україні. Вся

ця комунікація матиме сенс нерозривності нашого існування у цьому великому світі, не дасть можливості щось перевернути, натомість сприятиме розвитку», — наголосив Нищук. На його думку, зараз важливо запустити діючі соціокультурні центри принаймні у декількох світових містах — у Нью-Йорку, Торонто, Празі чи Варшаві. Закінчилися збори напрацюванням та схваленням резолюції Річних загальних зборів СКУ. Світовий конгрес українців засудив арешт директора української бібліотеки в Москві Наталії Шаріної і загалом перешкоджання збереженню української культури у РФ. Більшість делегатів з Росії утримались від обговорення та прийняття резолюції, оскільки там відверто говорилося про агресивну політику РФ, що може підпадати під чинне законодавство Росії про «розпалення міжнаціональної ворожнечі». Крім того, СКУ входить до «патріотичного стоп-листу небажаних організацій» в РФ.

Також у ті ж дні 100 молодих лідерів української діаспори з 30 країн світу зустрілися у Вінниці. На Форум української молоді діаспори з'їхалося понад 100 учасників із 30-ти країн світу: Румунії, Естонії, Греції, Литви, Латвії, Польщі, Канади, Аргентини, Казахстану, Чехії, Нідерландів, Іспанії, Фінляндії, Словаччини, Угорщини, Сербії, Португалії, Італії, Франції, Молдови й Російської Федерації. «Цей захід ми проводимо кілька років поспіль. Вперше ми прибули в центральну Україну. Тільки під час організації Форуму побачили у вас цей налагоджений взаємозв'язок влади та громадськості. У Вінниці ми напрацювали нові контакти та зв'язки, поговорили про майбутню співпрацю, можливі проекти як на українському, так і на європейському рівні. Завдяки підприємцям українського походження, їхнім друзям і рідним намагаємося залучати інвестиції в національну економіку. Працюємо з інформаційною політикою — прагнемо навчити українців протистояти інформаційним атакам вчасно та якісно», — розповідає Мирослав Гоцак, президент Світового конгресу українських молодіжних організацій, що є співорганізатором форуму.

На урочисте відкриття форуму 22 серпня, котре відбулося у Вінницькому обласному театрі ім. М.Садовського, прибув

також Міністр молоді та спорту Ігор Жданов. «Міністерство молоді та спорту вже втретє офіційно підтримує проведення даного форуму. Держава на його проведення виділила понад 200 тисяч гривень. Це є важливим, адже це свідчить про ту увагу, котру держава приділяє зміцненню зв'язків зі діаспорою. Тому пропоную проводити форум щороку в різних містах», – сказав міністр.

На початку зібрання учасники хором заспівали Славень – гімн України. Молодь, котра ніколи не жила в Україні, знала текст головної пісні країни напам'ять. Виконували гімн, тримаючи руку на серці. Олександр Гречанюк – голова спілки української молоді Румунії – спеціально до форуму придбав та одягнув українську вишиванку у жовто-блакитних кольорах. «Особисто мені форум потрібний, щоб налаштовувати контакти, аби розвивати спільні проекти і напрямки. Це душевно-культурний обмін, мовний обмін, і співпраця, котра цікава, як українській, так і румунській стороні, –

каже Олександр. І додає, що офіційно у Румунії діаспора українців складає понад 50 тисяч людей, проте неофіційно – близько двохсот тисяч.

Учасники форуму протягом тижня обговорювали заплановане під час так званих сесійних розмов у різноманітних напрямках – культура інвестиції, освіта. Участь у Форумі «Вінниця 2016» взяли одні з кращих представників різних країн у цих напрямках. А 26 серпня учасники форуму спільно з мешканцями Вінниці спробували встановити рекорд України за кількістю зліплених вареників із сиром. Вареники ліпили із самого ранку та виготовили 2016 штук, а потім зварили і з'їли. Своєрідний флешмоб влаштувала громадська організація «Гармонія». Її голова Раїса Панасюк розповіла, що рекорд вирішили встановлювати, аби здивувати діаспорян. Для реалізації задуманого купили 40 кг борошна та 12 кг сиру. До процесу долучилися підопічні центру «Гармонія», волонтери, а згодом і учасники Форуму.

Молодь діаспори ліпить вареники.

Президент Світового Конгресу Українських Молодіжних Організацій Мирослав Гочак також радо ладнав вареники. «В нас в Сербії їх називають пирогами, якщо скажеш вареники – ніхто тебе не зрозуміє. Я певно другий раз в житті ліплю їх, і, здається, в мене добре виходить. Колись, коли був малий, допомагав мамі робити пироги з вишнями і от зараз тут із сиром», – поділився Мирослав. У результаті вареників зліпили трохи більше: 2507 штук і встановили рекорд.

пор, i-vin

Бурштиновий «клондайк»

Один із бурштинових клондайків на північному Поліссі.

Прикордонна авіація зняла на відео місця незаконного видобутку бурштину та вирубки лісу у різних регіонах України. Прикордонники оглянули з повітря 2,5 тисяч кілометрів лінії держкордону. Спостереження здійснювали спільно з поліцією. Так, виявлено близько 10 осередків незаконного видобутку бурштину – в кількох районах Житомирщини та Рівненщини. В цих місцях фіксується велика кількість нелегальних копачів, автомобільної техніки, мотопомп та інших технічних засобів. На Харківщині та у районах Львівської, Сумської та Чернігівської областей, зафіксовані ділянки, де здійснюється масова вирубка лісу. «Бурштинова лихоманка» у північних районах Волині триває вже кілька років,

після того, як на польському ринку зростає ціна на цей цінний камінь. Нелегальні копачі, яких називають старателями, наносять дуже серйозної шкоди природі, руйнуючи ґрунти та заражаючи його відходами паливо-мастильних матеріалів. У зв'язку із лихоманкою в деяких районах існує ряд серйозних соціальних проблем: корупція й «кришування» копачів з боку правоохоронних органів, відсутність серйозного впливу офіційної влади, незаконний обіг зброї та транспортних засобів, висока аварійність на дорогах тощо. Були випадки небезпечного підкопування шляхів сполучення та необдуманого перенаправлення водних артерій. Самі ж старателі виправдовуються, що на нелегальний видобуток

їх штовхає безробіття в регіоні і необхідність утримувати сім'ї.

Силові відомства оголосили операцію «Бурштин». 4 липня 2016 року, заступник прокурора Рівненської області Андрій Боровик був затриманий за підозрою в організації злочинного угруповання. Загалом правоохоронці провели 123 обшуки. Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков повідомив, що в причетності до «бурштинової мафії» підозрюється 32 особи. 21 серпня заступник керівника Національної поліції України Вадим Троян заявив, що правоохоронні органи взяли під повний контроль нелегальний видобуток бурштину в Україні.

ТСН

Взялися за «лісову мафію»

Голова Закарпаття Геннадій Москаль обіцяє розкрити «чорні схеми» з експорту лісу на суді за позовом Старосамбірського лісгоспу до Закарпатської митниці ДФС, куди він викликаний як третя сторона. Про це повідомляє прес-служба Закарпатської ОДА. Позов розглядатиме Львівський окружний адміністративний суд 31 серпня. «Оскільки суд задовольнив клопотання про залучення до розгляду справи Закарпатської ОДА як третьої сторони, я особисто приїду на судові засідання й розповім про весь той безлад і корупційні схеми, за якими держлісгоспи нещадно вирубують українські ліси й під виглядом дров вивозять за кордон», – сказав Москаль і запросив на судові засідання ЗМІ.

Старосамбірське лісомисливське господарство має намір через суд примусити митницю здійснити митне оформлення вагону з лісом, який прямував зі Львівської області на одне з угорських деревообробних підприємств у Будапешті. «У вагоні, згідно з поданою декларацією, була на експорт паливна деревина, але виявили купу порушень. Експертна комісія встановила, що лісу менше на 6 тонн, ніж вказано в документах, а серед паливної деревини виявили 75 колод ділового кругляка, який заборонений для експорту українським законодавством. Тут і порушення митних правил, і використання завідомо підробленого документа... Тому Закарпатська митниця й не дає добро на вивезення лісу за кордон», – пояснює Москаль. За інформацією прес-служби Закарпатської ОДА, держлісгоспи з різних областей подали проти Закарпатської митниці вже 20 позовів до суду, намагаючись примусити митників пропустити

Потяг із лісом в українському Чопі, готовий до відправки до Словаччини.

їхні вагони з лісом за кордон. 17 квітня активісти у Чопі зупинили готовий до відправки за кордон цілий потяг з діловою деревиною, оформленою під «дрова». До незаконних лісових схем були причетні й прикордонники, які покривали вирубку лісів у Закарпатській області словацькою фірмою майже на 2 мільйони євро. Про це розповів головний військовий прокурор України Анатолій Матіос. «Нами встановлено посадових осіб прикордонної служби Словацької Республіки, які сприяли проходженню техніки іноземної держави та вивезенню національного надбання України за межі держави без будь-якого оформлення. Було вивезено більше 7 тисяч дерев з лінії держкордону», – зазначив він. 16 серпня військова прокуратура проводила обшуки в кількох

адміністраціях Держприкордонслужби по всій Україні. У результаті було заарештовано чотирьох офіцерів Чопського прикордонного загону. Їх звинувачують у «недбалому ставленні до військової служби» в рамках справи про незаконну вирубку лісу.

Багатолітня вирубка лісу у Карпатах завдає не лише серйозної екологічної, а й інфраструктурної шкоди людям: лісовози руйнують дороги, звалища неділового лісу захаращують струмки й річки, спричиняють ерозію ґрунтів. Регіони, розташовані у карпатських горах та передгір'ї, регулярно страждають від повеней та паводків.

24 канал

Генпрокурорський особняк в Небушицях

Колишній генпрокурор Віктор Шокін готує позов проти журналістів за сюжет про його майно. Він стверджує, що журналісти програми «Схеми» підтасували факти за гроші. Автори сюжету передали документи в НАБУ. «Буде позов і кримінальне провадження проти цих людей, які сфальсифікували цю перевірку за гроші. Я знаю, хто їм платить, скільки платить. Прийде час дуже скоро, я подам позов, і ми побачимося в суді», – заявив він. – Вони показали мої декларації не ті, що є в наявності за 2013 рік, де я показував весь свій статок в той час, коли я ними володів, а показали за 2014 рік. Більш того, вони не сказали

і не показали ті мої пояснення, які я писав в ДФС... про те, коли і чим я володів», – говорить экс-генпрокурор. Журналісти на підставі документів встановили, що цивільна дружина Шокіна, лікар Оксана Гриневич на початку 2015 року, на той момент вже два роки перебуваючи в декретній відпустці, придбала через власну одноосібну фірму особняк в елітному районі Небушиці столиці Чехії. Сам Шокін на той момент був заступником генпрокурора Віталія Яреми і готувався очолити ППУ. За приблизними оцінками журналістів, вартість пражського особняка може становити щонайменше 10 млн грн.

«Журналісти підкреслюють, що давали Віктору Шокіну і Оксані Гриневич можливість висловитися до виходу розслідування в ефір, але відповіді не отримали», – повідомляється на сайті «Радіо «Свобода»».

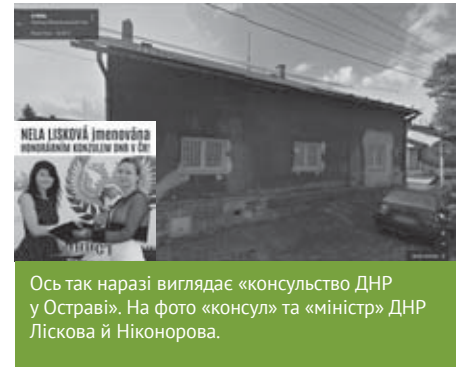
ліга

Острівське «консульство ДНР» – фікція й проблема

Відкриття «офіційного представництва» самопроголошеної «Донецької народної республіки», яке було заплановане на 1 вересня в Остріві, – наслідок провалу роботи МЗС України на чеському напрямку. Так вважає експерт «Європейської правди» Сергій Сидоренко. «Представницький центр ДНР – це перше офіційно зареєстроване представництво республіки в країнах Європейського Союзу», – повідомляв раніше сайт сепаратистів. «Консулом» «ДНР» має стати громадянка Чехії, мешканка Острави Нела Ліскова, яка є однією з лідерів ультралівової екстремістської парамілітарної групи «Національна самооборона». Нела Ліскова перебувала на окупованій території України і підтримує встановлений там проросійський режим, фотографується в камуфляжі і зі зброєю. МЗС Чехії різко відмежувалося від відкриття такого «консульства», нагадало, що не визнає ні «ДНР», ні «ЛНР», і що вживатиме заходів, щоб Ліскова не називала себе «почесним консулом». На сайті міністерства юстиції Чехії «Представницький центр ДНР», зареєстрований в червні 2016 року у якості спілки – аналогу громадської організації, має за мету «розвиток співпраці Чехії та ДНР у питаннях економіки, торгівлі, культури». Засновниками цієї ГО значаться та сама Нела

Ліскова, Вадім Грубеш і Петр Вікторин (всі – громадяни Чехії). «Представництво» зареєстроване за адресою, де розміщена застаріла будівля у передмісті Острави, однак презентувати його мали у центральному готелі. «Чехія визнає територіальну цілісність України, тому існування таких «почесних консульств» – відверта нісенітниця, навіть якщо заховати їх за маскою неурядової організації», – заявив депутат чеського парламенту, перший заступник голови партії ТОП-09 Марек Женишек. Презентувати «консульство ДНР» мали за присутності різних чеських проросійських політиків і «представників влади ДНР». «Чехія може хіба що не видати візи тим, хто їде на подію, або затримати тих, хто оголошений у розшук. Та якщо туди прийде якась горлівська поетеса, яка розповідатиме про «жахливу київську хунту» – вона має на це право», – каже Одржей Соукуп, оглядач газети «Господаржске новіни».

Та головне, що призвело до такої ситуації, – це провал роботи МЗС України на чеському напрямку, вважає Сидоренко. З 2012 року посольство України в Чехії очолював Борис Зайчук – брат багаторічного голови секретаріату Верховної Ради Валентина Зайчука. На посаді голови дипмісії в Чехії Зайчук «успішався» тим, що 2014 року намагався

Ось так наразі виглядає «консульство ДНР у Остріві». На фото «консул» та «міністр» ДНР Ліскова й Ніконорова.

визволити з в'язниці екс-радника Януковича Аліхо Фаяда, звинуваченого у співпраці з терористами. Указ про звільнення Бориса Зайчука президент Петро Порошенко підписав лише 19 серпня 2016 року.

У зв'язку з цим кілька народних депутатів звернулися до Служби безпеки України з проханням вивчити на наявність ознак кримінального правопорушення дії громадянки Чехії, яка оголосила себе «почесним консулом» «ДНР». На їхню думку, в цих діях можуть бути ознаки кримінальних злочинів – «створення терористичної групи чи терористичної організації», «шахрайство» тощо. Якщо підстави будуть виявлені, депутати закликають СБУ відкрити кримінальне провадження й оголосити Ліскову в міжнародний розшук, зазначила депутатка Ірина Фріз.

новинарня

Польща ускладнить правила працевлаштування українців

З наступного року у Польщі змінюються правила працевлаштування українців. Замість заяв працевлаштовувачів будуть дозволи міських органів. «Замість заяв працевлаштовувачів про намір доручити виконання роботи іноземцю будуть діяти дозволи, що видаватимуть районні бюро праці», – йдеться у повідомленні.

За словами голови Польсько-української господарчої палати Яцека Пехоти, нинішні проблеми пов'язані з тим, що, бажаючи спростити процедуру працевлаштування сусідів з-за східного кордону, у Польщі

діють надмірні спрощення. Він зазначив, що заяви не реєструють на центральному рівні, а це ускладнює їхню перевірку. Крім того, Пехота наголосив, що є працевлаштовувачі, котрі подають значно більше заяв, аніж вони у змозі найняти робітників. Відтак частина українських трудових мігрантів влаштовується нелегально або переїжджає в інші країни ЄС без необхідних дозволів. Раніше чеські урядовці скаржилися на те, що велика кількість українців працює в Чехії саме завдяки польським робочим візам.

На думку Пехоти, ця проблема вже незбаром зникне. З 2017 року заяви замінять на дозволи, що видаватимуть бюро праці. Їх видаватимуть автоматично, але завдяки реєстрації, їхню вірогідність буде простіше перевірити. Голова Польсько-української господарчої палати додав, що існує ризик, що бюро праці не встигатимуть з перевіркою заяв, але є ідея, аби адмінвнески за видавання цих дозволів залишалися у бюро, а це дозволить наймати додаткових працівників.

Тиждень

Брно подарує Харкову трамваї

Південноморавське місто вирішило подарувати своєму українському побратимові вживаний електротранспорт. Його мають доставити орієнтовно в грудні цього року. До кінця року до Харкова прибудуть 12 трамваїв типу Т3 і К2, які відслужили певний термін на вулицях міста Брно, але були замінені модернішими машинами. За

даними харківської міськради, остаточне рішення чиновники муніципалітету Брно приймуть на початку осені. «Це гуманітарна допомога Харкову. Єдина умова з нашого боку – транспортування цих трамваїв має бути оплачено українською стороною, тобто містом Харків. Влітку харківські фахівці були в Чехії, оглянули стан машин

і дали попередню згоду про їхню технічну здатність виїхати на колії міста», – повідомила співробітниця відділу міжнародного співробітництва муніципалітету міста Брно Ленка Новотна. Раніше в місто прибули 30 вагонів, які були в користуванні та які були придбані в чеських містах Прага і Острава.

сьогодні

Злата-Зоряна Паламарчук, фото зі сторінок «ШеФесту».

Злата-Зоряна Паламарчук – авторка і виконавиця власних віршів, які читала на сцені Майдану. Їй лише 25 років, але вона організувала біля півсотні благодійних музично-поетичних заходів, на яких збираються кошти для українських бійців. Бере участь у фестивалях, таких як «Рутенія», «Холодний Яр» чи «ШеФест». Авторка пісні «Небесна Сотня», яку виконує гурт «ТаРута». Також Злата є автором пісні «На відблисках мого меча», яку виконує гурт «Тінь Сонця». До друку готується її перша збірка патріотичної поезії «Словом по війні», видавцем якої є письменник Сергій Пантюк. Як тільки збірка вийде з друку, відправиться до українських бійців на схід. Злата отримала нагороду від Голови СБУ, генерала армії Василя Грицака відзнаку та подяку за служіння українському народові, захист суверенітету держави та значний внесок у справу звільнення України від антинародної влади під час подій Революції Гідності.

Дев'яносто перший оголошує твою незалежність
Дві тисячі шістнадцятий каже що ти воюєш
Хтось до цього часу визначає свою приналежність
Незважаючи на те що ти борешся і бунтуєш
І так кожен день вже третій рік поспіль
І кожен цей день визначає твою незалежність
Бо якщо ти сьогодні просто капітулюєш

Завтра заплатиш за цю «необережність»
Така сьогоднішня твоя і моя незалежність
Із ворогом на кордоні якого самі породили
Не брат не сусід а наша страшна протилежність
Яку судмедексперти давно встановили
Що буде завтра відомо лише Богу
Але я точно знаю що він з нами
Спасибі за сьогодні наш мужній Герою
Тобі – на землі і тобі – над нами

16. 8. 2016

Що в пам'ять ти дала мені, країно?
І честь, і славу, і ім'я святих?
Чи мову відстояла солов'їну?
Народе мій, щось здався ти, притих.

Як швидко згасли у тобі багаття!
Як швидко подих волі відлетів!
Коли ми всі були неначе браття
Без кулеметів і броньовиків.

А що тепер? Навіки тіло згине.
Душа моя над вами усіма,
А все ніяк у мирі не спочине –
Того, за що боролися, нема.

Тепер скажи мені, моя країно,
Чи не для тебе шлях я прокладав
Життям своїм
з простреленим коліном я далі йшов
боровся і програв?

І все ти пам'ятаєш і сумуєш.
Роздумуєш, очікуєш, нервуєш...
Та не за зміну вулиць я стояв
За що ж тоді життя своє віддав?

22. 6. 2016

Ти дивишся на мене крізь дуло гармати.
Я стану ще ближче – зажди розстріляти.
Я вище і більше – за мною молитва!
А хто за тобою, пропутінська пико?

Ти виродок, погань, ти суча дитина,
жевріє на сонці тобі гільютина .
І Бога не буде тобі для спасіння.
Де Бога нема – там нема воскресіння!

16. 6. 2016. Натхнена зображенням чеха
перед російським танком (1968)

Йому було вісімнадцять –
він захищав Україну.
Тримав міцно в пальцях
сталеву зброю і мріяв
не про круті автівки,
ноути, фони, айпади...
Він воював невміло,
але воював за правду!
Падали з неба гради,
впали і наздогнали.
Смерті лихі канонади
в серці батьків застогнали.
Вернеться син їх додому
тихої літньої ночі,
не переступить порогу –
в нього заплують очі...
Кажуть, той, хто вмирає
сміло за Батьківщину
Раю самого сягає –
він захищав Україну.

10. 8. 2014. В сумній пам'яті Сергію Бойку,
18-річному крижополянинові, сину України,
який не повернувся додому...

**Жінкам України у сучасній війні за
незалежність, гідність і свободу...**

Така мені доля назначена
стріляти у ворога кулями
які там кохання побачення
яка там готівля з каструлями
сьогодні я б'юся із ворогом
сьогодні співаю з гармати
із Богом у серці і з порохом
щоб встояти не задрімати
ох сталося вже як то сталося
хай сталося – більше не станеться
кричить у вухах «НЕ ЗДАВАТИСЯ!»
багато таких нас зосталося
десь мати чекає захлипує
я з нею у снах своїх бачуся
і злість як те сонце засліплює
пробач мене мамо не каюся
гучніше стріляйте гарматами
усім нам до Бога дорога
хай чують небесні солдати
як ми розбиваємо ворога
хай знають що ми не покинули
не зрадили і не забули
тіла їх на фронті загинули
а душі живі нездобуті

23. 9. 2 015

Володимир Олівець, фото із власної сторінки у соцмережі VK.

Поет Володимир Олівець – са-
мобутній герой слова. Його дум-
ки не продиктовані модою та не
відредаговані менеджером. Він
називає себе пролетарієм, який
прагне популяризувати україн-
ську своїм скромним доробком.
Киянин з 1983 року. В творчості
поєднає непоєднане, а поєд-
нане у нього – роз'єднується.
Серйозне – висміює, смішне –
всерйознює. Пише з дитинства,
а серйозно – віднедавна. Вперше

перед натовпом виступив саме на Майдані у січні 2014 року. Далі був «Революційний мікрофон». Виступив і на улюбленому фестивалі «Країна мрій», виступати на «Вулична поезії» чи «Літературній середі». Творчі орієнтири: українськість, сучасність, глибина, гумор, іронія.

Толерастичне

Єство втомилось жити в світі
Ліберо-толерастів,
Де кляті нацики – бандити,
Де мода матюкатися.
Суспільство, хворе русофільством,
Не прагне лікуватися.
Чуже вдихати, пити, їсти –
Такі ознаки щастя.
Любити рідного не варто, –
«Ми ж люди, не бендери», –
Сплелися фініші і старту
В духовні есесери.
Недошкребти толерастійству –
На двох гілках не всидиш,
Справдешнім націоналістам
Не зіпсувати імідж,
Ми завше меншість, маргінали,
Та давній статус тисне,
Пора оновлюють аннали
І рятувать вітчизну!
Рушаймо воскресати власне,
Північне – на узбіччя,
Подякують нащадки красно
За синьо-жовту вічність!

5. 7. 2015

Наболіле

Зуби мої, зуби мої,
Лихо мені з вами!
Нащо стали ви у роті
Сумними рядами?..

Чом вас лікар не лікує
Якісно й безплатно?
Чом вас цукор так руйнує,
Будь воно неладно?!

Біль од вас такий страшенний –
Сил нема терпіти! –
Чорні очки величезні
Лізуть із орбіти...

Зуби мої, зуби мої,
Квіти мої, діти!
Виростав вас, вичищав вас,
Що ж тепер робити?!

Вже нема зубів у мене
Лиш суцільна плomba
Крива, бита й величезна,
Гірше в крові тромба!

Відновить надію можна
У своїй сторонці,
Як поставити на зуб кожний
По одній коронці!

Порятуй же, друже любий,

Полікуй, дантисте,
Мої бідні пломбозуби,
Щоб зміг знову їсти!

5. 6. 2013

Порохоботське

Швendra кінматю котик
В пошуках їжі й роботи,

Раптом його господина
Кинула мишкою в спину:

«Слухай, рябенко-хвостатий,
Будеш на сир заробляти!

Ось пропозиція в неті –
Пости писати відверті...»

Мурчик нараз зголосився,
За ноутбучечок всівся

І закипіла робота
Котика-порохобота,

Клаца маленький щосили
Що б його не попросили:

І про поліцію нову,
І про бюджет не готовий,

І про кремлівську картинку,
Сина-героя і жінку,

Про провокації фронту,
Несвоечасність ремонту,

Про неминучість безвіззя,
Опозиційне обістя,

Транші, без котрих помремо,
Про неминучість Едему,

Миру, суверенітету
Через нормандські квартири...

Словом, роботи багато,
Мурчик наш став заробляти

Грошей дебелу картинку,
Швидко знайшов кішку-жінку...

То в чому ж ідея вірша? –
Це вже мій читач поспіша!

Питання дурне, як ворота,
І праця порохобота.

Немає ідеї і край.
Ти кіт? Мовчки йди заробляй!..

15. 3. 2016

Паскуднодушним

Вам про війну не хочеться і чути,
Химерної романтики співці,
Про вбивства там і втечу недовзутих
Не пишуть зроду ваші олівці!

Чи душі ваші вилиті з ванілі,
Раби кар`єр, крамниць, клавіатур,
Що спрямовувать свої нікчемні сили
Ви спромоглися виключно в гламур?!

Чи знаєте ви, модниці і франти,
Що зовсім недалеко вже від вас
В райони спальні гатять окупанти?
А ви в стріляли граєтесь в цей час...

Ви не підете зроду в добровольці
І ноша волонтерська – вам тягар,
Після робіт придбаєте по шмотці
І в ресторані бахнете нектар.

В той самий час за сотню кілометрів
Такі ж, як ви дівчата, юнаки
Чекають щохвилино часу смерті
І каються за власні помилки.

Зачинені крамниці в них і школи,
Будинки розсипаються від бомб,
А ви в цей час лиш про любов приколи
Втикаєте в мережі через комп.

Вам не збагнути цінності комфорту,
У вас в житті присутньо дві біди:
Це чим би від прищів натерти морду
Й відсутність в країні теплої води.

Ви квилите мені, паскуднодушні:
«Не хочем чути віршів про війну!»,
Та я, попри голів хитання скрушні
Вам віршів найвоєнніших загну!

Тож слухайте, мізки свої вмикайте,
Лишайте позу страуса, сліпці,
Я вам не мама Христі Орбакайте,
Я знищу в вас ідейні манівці!

Шукайте правду, бережіть державу,
Якщо ви не на фронті – бийтесь тут
Не за табло, подяки або славу,
Майбутнє наше викує наш труд!

Роззуйте очі, доки ще не пізно,
Рятуйте маму, тата, отчий край!
Покайтесь за байдужість свою слізно,
Рубайте правду, мов козак Мамай!

Ми переможемо. Сумніви на сміття!
Казати й чути правду будуть всі!
Та бажано б не відкладать століття
На нас зішестя Божої роси...

12. 1. 2015

Моральний анус

Духовність, розвигот, зрілість –
Це теми твої козирні.
Ось тільки скажи на милість, –
До чого ці бульки мильні?

Надуті рожеві щокі
І схеми маршрутів світом
Милують, звичайно, око,
Та плани руйнує вітер.

Від тебе несе він слово
Огидне, бридке й протухле,
Псуєш вуста, чорноброба,
Надії мої пожухли.

Брудні матюки російські –
Твій неспростовний діагноз!
Мораль твоя надто низько,
А отже, стосункам – анус...

31. 12. 2014

Ганна Ткаченко Спалені мрії

Що минулося – не забулося... Війна увірвалася й у життя Мар'яниної родини: чоловік не повернувся з фронту... Самотня жінка мріяла, щоб хоч її діти побачили світле майбутнє. Та не судилося... Фашисти

лютували особливо, коли їм чинили опір: зганяли людей мов худобу на бойню, убивали з кулеметів, спалювали живцем! У жалювому полум'ї зникали не лише села, але й надії на світле майбутнє! А партизани не поспішали на допомогу... Це викривальний роман про страшні події, що десятиліттями замовчувалися та витравлювалися комуністичною владою з людської пам'яті. Він зриває маски з комуністичних чиновників, військових начальників, окупаційної німецької влади та післявоєнної політики щодо поло-

нених солдатів та вивезених на примусові роботи до Німеччини селян. На прикладі життя села Березівка, що на Чернігівщині, Ганна Ткаченко охоплює широку панораму подій Другої світової війни, післявоєнного голоду та «соціалістичного Раю» селян, яким «пощастило» жити в ті часи. Але текст книги не переобтяжений історичними фактами та документальним підґрунтям. Видавництво: Клуб Сімейного Дозвілля, Харків. Мова – українська. Кіл-ть сторінок: 320. Рік видання: 2016. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 57.38 грн.

Анна-Лена Лаурен, Петер Луденіус Україна. На межі.

Це четверта книга фінської письменниці й журналістки Анни-Лени Лаурен, перекладена українською. Вона написана разом із побратимом по перу Петером Луденіусом.

Для українського читача їхні нотатки виглядатимуть занадто короткими, побіжними, але вони аж ніяк не є спрощеними, упередженими чи хибними. Це виражений погляд з Фінляндії на українську ситуацію. Цей погляд може українцям не сподобатися, але авторка щиро симпатизує українцям. Високі журналістські стандарти авторів дали їм змогу правдиво та зримо відобразити події Революції гідності, анексію Криму, захоплення проросійськими бойовиками східних районів Донбасу. Попередні книги були

присвячені революціям 2003-2005 років в Грузії, Україні та Киргизії. За іронією долі, презентації українського перекладу розпочалися в листопаді 2013 року, коли розпочався Євромайдан. Тому, перебуваючи тоді у Львові, Анна-Лена Лаурен з презентації пішла прямісінько на львівський Євромайдан – і так почала писати книгу про нову українську революцію. Видавництво: Піраміда. Мова: Українська. Кіл-ть сторінок: 136. Рік видання: 2016. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 76.00 грн.

Дарон Аджемоглу Чому нації занепадають? Походження влади, багатства та бідності.

Чому деякі нації багаті, а інші – бідні? За яким критерієм це визначати: добробут та злидні, високий та низький рівень охорони здоров'я, достатня кількість їжі

та її нестача? Яка цьому причина – культура, кліматичні умови, географія? Чи, може, неправильна політика? У світі існують нації, які протягом своєї історії так і не змогли досягнути успіху. Вони постійно говорять про свої кроки на шляху до достатку, але результату немає. Натомість ми бачимо інші країни, які постійно ростуть та розвиваються, і рівень

життя у таких країнах є значно вищим, ніж у інших. Чому так стається? Які процеси та рішення впливають на це? Саме ці питання досліджує турецький та американський економіст, член експертної ради при Міністерстві економіки України. Він пропонує і свою власну відповідь. Книга ґрунтується на п'ятнадцятирічних дослідженнях. Її рекомендують читати Білл Гейтс та Марк Цукерберг. Видавництво: Наш формат. Мова: Українська. Переклад Олександра Дем'янчука. Рік видання: 2016. К-ть сторінок: 472. Ціна у інтернет-книгарні «Є»: 193.70 грн.

Андрій Кокотюха Різник із Городоцької

Львів, 1913 рік. Напередодні Різдва жорстоко вбито кількох дівчат легкої поведінки. Газети дали невловимому вбивці прізвисько – Різник із Городоцької. Але кримінальна хроніка та інші сенсації більше не цікавлять

уже відомого читачеві львівського адвоката Кліма Кошового. У нього життя налагоджується: він має адвокатську практику, заможну клієнтуру, повагу в суспільстві та наречену – відому акторку театру та кіно. Та захищати хворого юнака, якого підозрюють у жорстоких вбивствах, Кошовий усе ж таки погоджу-

ється. Програти він не може, а перемога – це додаткова й гучна реклама. Але щойно невинний виходить на волю, як на Кліма починається справжнє полювання. Щоб урятувати своє життя, йому треба якнайшвидше знайти Різника. Так розпочинаються пошуки, котрі приводять Кошового та його друга Йозефа Шацького в стіни психіатричної лікарні, кружляють похмурими околицями, відкривають світ львівських повій і таємниці хворих душ. Клим не знає, як Різник змінить його життя. І тим більше не уявляє, що ця справа підніме завісу над однією з таємниць впливової красуні Магди Богданович. Мова: Українська. Рік видання: 2016. Видавництво: Фоліо. Кіл-ть сторінок: 250. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 73.15 грн.

Інгрем Кетрін Це Воргол

Енді Воргол є однією з найвідоміших та найбільш суперечливих особистостей у мистецтві другої половини XX століття. Протягом усього життя він створював безліч історій навколо

своїх персон і став основоположником поп-арту, довівши, що мистецтво може бути прибутковим. Ілюстрований життєпис художника, неймовірні факти з його біографії і знамениті картини розкажуть про життя та творчість митця-новатора. Для тих, хто захоплюється творчістю Воргола та цікавиться мистецтвом загалом. Мова: Українська. Рік видання: 2016. Видавництво: ВСЛ. Кіл-ть сторінок: 80. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 150.48 грн.

Колектив авторів Москва посилає танки

Радянська окупація Чехословаччини, яка почалася в ніч з 20 на 21 серпня 1968 року і тривала понад два десятиліття, позначилася на житті кількох поколінь. Вторгнення і перебування «дружніх» військ мали трагічні наслідки: у зв'язку з імперськими інтересами СРСР у ЧССР помирили люди, на радянську армію опирався нормалізаційний режим, який до

1989 року розорвав країну, ускладнював і руйнував життя громадян, призвів до масової еміграції. Як переживали окупацію люди? Частину відповідей дає ця книга, в якій можна знайти спогади двадцяти трьох осіб, відомих особистостей та простих чехів, доповнених великим фотографічним супроводом. Сучасна Росія багато в чому орієнтується на радянську історію. Як і у 1968 році в Чехії, так і в Україні нещодавно сталося грубе порушення міжнародного права. Російська інтервенція на території іншої держави призвела до затяжного збройного конфлікту і великої гуманітарної кризи. Видання, яке нагадує про чеський історичний досвід, доповнюють чотири тексти, які показують паралелі військової агресії Росії в Україні і окупації Чехословаччини СРСР. Видавництво: «Člověk v tísni», мова: чеська, кількість сторінок: 216, ціна в книгарні «Космас»: 294 кч.

Міла Іванцова Я тут живу

Цей роман популярної української авторки чекав на видання дев'ять років. Він показує життя Києва і його мешканців у період між двома Майданами, коли, люди, зі слів автора, «не надто дослухалися до

пульсу старовинного міста як живої істоти, але жили в ньому, переплітаючись долями, долали кожен свої сходинок, набивали кожен свої гулі та, розчаровані результатами першого Майдану, знову сподівалися лише на себе, не надто вірячи в «манну» з Печерських пагорбів. Працювали, виживали, кохали або шукали кохання, подекуди замінюючи його сурогатом». Роман про маленьких людей у великому місті, написаний з любов'ю до міста і до людей. Мова: Українська. Рік видання: 2016. Видавництво: Країна мрій. Кіл-ть сторінок: 400. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 126.35 грн.

Олександр Сидоренко (Фоззі) П'ять з половиною пригод

Усі ми з дитинства навчені вірити, що добро перемагає зло. Для тих, хто з певних причин розчарувався чи засумнівався в цьому постулаті

– книжка напівпритчевих оповідок від Фоззі з гурту «Танок на Майдані Конго». Тут добро уособлює простий собі чоловік – Гупало Василь. Але простий він до пори до часу. Коли ж настає інша пора, інший час і добру людей починає щось загрожувати, Гупало Василь фізично

проявляє метафізичну здатність добра рости й збільшуватись у розмірах. Мова: Українська. Рік видання: 2016. Видавництво «Старого Лева». Кіл-ть сторінок: 64. Ціна в інтернет-книгарні «Є»: 68.97 грн.

Світлана Алексієвич Час секонд-генду (кінець червоної людини)

Ця книга є абсолютно винятковою. Незвичайна авторка, лауреатка престижних європейських та американських літературних премій, описує кінець комуністичного режиму і подальший крах радянської імперії. Вони принесли її колишнім громадянам спочатку надію, але згодом

– розчарування й дезорієнтацію. Текст є мозаїкою десятків справжніх голосів, які Алексієвич записувала на магнітофон під час інтерв'ю з різними людьми. Вони розповідають про те, як вони вірили у радянську систему, як убивали і помирили за його ідею, розповідали про таємниці і жахи комунізму, сталінського ГУЛАГу, про війни і Чорнобиль... Перед читачем постають різноманітні долі і думки, з яких поступово вибудовуються загальні травми і нав'язливі ідеї. Герої книги вважають вершиною свободи російського суспільства серпень 1991 року, коли на вулиці Москви вийшли сотні тисяч росіян, щоб протистояти танкам путчистів, які намагалися скасувати демократичні реформи попередніх двох років. Це була важлива мить великих, хоча не дуже конкретних, надій, після яких прийшло протверезіння. Капіталізм росіяни уявляли собі великим супермаркетом, і раптом, одного дня, прокинулися в країні третього світу, і вже перестали розуміти. Анархія і прихід ринкової економіки принесли

інфляцію, нахабні грабунки, кримінальні клани, дезорієнтацію, економічний спад і корупцію. Книга пропонує глибокий зонд російського суспільства, допомагає зрозуміти його сучасний розвиток. Читачів змушує задуматися, що таке Росія і чому вона не в змозі швидко модернізуватися. Чому популярність самодержця Путіна становить близько 85%, і чому 70% росіян вважають Сталіна великою людиною. Це книга про те, чому великоросійський шовінізм дотепер живий і, дедалі більш войовничий.

Книга виграла серію престижних нагород – дві у Франції й одну в Німеччині, авторка сама колись отримувала великі нагороди в Німеччині, Швеції, Польщі, Франції, Росії і США. Чеське видання у перекладі Павли Бошкової вийшло у видавництві «Pistorius & Olšanská» 31 березня 2015, додатковим тиражем 31 березня 2016, 496 сторінок, ціна: 356 кч, електронна книга 279 кч. Українське видання у перекладі Л. Лисенко вийшло у в-ві «Дух і Літера» у 2014 році, 452 сторінки, ціна: 110 грн.

Кубанські трактористи поїхали в Москву з чолобитною, але ростовські поліцейські набили їм чоло за місцем проживання.

Зубожілі трактористи Кубані насправді їдуть не в Москву, а в Ростов. Хочуть з голодуючими шахтарями посперечатися, хто з них сильніше любить Путіна і хто більше вивуватиме у їхніх бідах – «піндос Обама» чи «київська хунта»!

З темника російським ЗМІ: «У Донецькій області трактористи і шахтарі – друзі Росії, яким треба допомогти. У Ростовській області трактористи і шахтарі – терористи, «майдануті» і агенти США».

«Вася, Путін надіслав ще один «гумконвой» в «ДНР-ЛНР». «А хіба там ще щось залишилося, що ще можна вивезти в РФ?!»

Щастя прийшло, звідки не чекали: Північна Корея запропонувала ввести безвізовий режим для росіян.

Після того, як Порошенко на параді в День Незалежності процитував Маяковського («Товарищ москаль, на Україну шутки не скаль»), поета почнуть вивчати в українській школі і заборонять в російській.

«Куме, а чого ото Савченко стільки нісенітниць наговорила?» «Ну, після того, як вона оголосила голодування, їй доводиться пити, не закушуючи».

«Депутати, треба зібратися на термінове святкове засідання». «Не маємо часу святкувати, ми працюємо в округах». «В яких?» «Не маємо часу пояснювати, в Монако роумінг дорогий».

Мрія українців навіть не в тому, щоб Україна увійшла до Європи, а в тому, щоб вона хоча б вирвалася з Азії.

Патріоти Росії – це люди, які фальсифікують сечу, дисертації, бюджети, економічну статистику, баланси компаній, новини, підсумки голосувань, кримінальні справи, історію Росії... І називають все це своїми геополітичними інтересами.

«Света, а Путін закликав росіян потерпіти якийсь час». «Який?» «Доки він буде при владі».

Який шлях розвитку обрати – північнокорейський або венесуельський, буде вирішувати тільки російський народ.

На відкритті пам'ятника Сталіну міністр культури РФ пообіцяв розробити єдину електронну форму доносу.

Судячи з того, що серед заявлених цілей ГКЧП в 1991 році були: заборона на проведення мітингів, походів, демонстрацій і страйків, встановлення контролю над ЗМІ, можна сказати, що для перемоги в Росії йому вистачило лише 25 років.

«Янукович вимагає очної ставки з Порошенком, Яценюком, Кличком...» «Краще організуйте йому очну ставку із Чечетовим».

Дізнавшись, що у бабусі прокурора Суса є позашляховик «Audi», Мінсоцполітики вирішило не підвищувати пенсії в цьому році...

«Чим відрізняється молодий прокурор ГПУ від старого?» «Молодий все записує на бабусю, а старий – на онучку».

Після конфузу з «українською ДРГ» уряд Росії вирішив у майбутньому все, що стосується України, знімати виключно на «Мосфільмі» із залученням професійних акторів і фахівців з астронемії.

І Микола II, і Сталін не могли собі уявити, що в Росії менш ніж за сто років проведуть спільні молебні.

Після того, як Ердоган визнав, що Крим – це Україна, в Росії заявили: «Все-таки частина турецьких помідорів трохи гнила».

Путін під час поїздки до Криму доручив підвищити рівень життя кримчан до трьох каменів з неба на кожного жителя півострова.

Російські брати прийшли на допомогу Донбасу і звільнили його жителів від обладнання вісімнадцяти заводів.

«Якщо мужчина просить номер телефону, я завжди даю бабусин. У нас по жіночій лінії всі красуні. А вона ще й поговорити любить».

Кульчики з діамантами нещодавно вилікували головний біль у моєї дружини.

Справжня невістка повинна наганяти страх не тільки на чоловіка, але і на всіх його родичів. Щоб не мотали нерви бідній дівчинці.

Бабуся, дивлячись на весільний кортеж, сказала: «Ще одну посудомийку повезли».

Сидять друзі за горілкою на кухні. Один каже: «Я вважаю, що справжній мужик ніколи і нічого не питає у жінки! Він і сам знає, що і як». На кухню заходить його дружина. «Правда, кохана? Я ж маю рацію? Як ти думаєш?»

«О, милий, ти хочеш зробити мені пропозицію? Так я згідна!» «Я ж просто курю...» «Але ти ж пускаєш дим кільцями!»

Щоб онуки погостювали довше, бабуся перевела всі ваги на 5 кг назад.

Худну відразу за трьома дієтами. За однієї не наїдаюся.

Три головних брехні людства: «Ми вам передзвонимо», «Завтра почну худнути», «Я ніколи більше не буду стільки пити».

На одеському Привозі: «Я замовляла у вас три кілограми слив! Я заплатила! А синочок приніс, я зважила – і таки два кіло!» Продавець: «Мадам, а Ви синочка важити не пробували?»

Пороги – культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці. Виходить 12 разів на рік. № 7/2016, рік XXIV. Підписано до друку 1 вересня 2016 року. Ел. пошта: porohy@seznam.cz. Інтернет-адреса: www.ukrajinci.cz/ua/casopys-porohy/. Номер готували: Богдан Райчинець; Марина Ігнатенко; Петр Блажек; Марія Шур, Оксана Пеленська – Радіо «Свобода»; Олекса Лівінський. Використовуються повідомлення інформантів та ілюстрації з відкритих джерел. Художнє оформлення та верстка: Тереза Меленова, Мартіна Донатова. За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція має право скорочувати матеріали і виправляти мову, не поділяти поглядів автора. Рукописи не повертаються. Часопис друкується із фінансовою допомогою Міністерства культури ЧР. Видає: з. с. Українська ініціатива в ЧР, ДНМ, Воцелова 3, 12000, Прага 2, ЧР, uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz, www.ukrajinci.cz. Тел.: +420221419821. Ід. номер: 60448296. Розрахунковий рахунок: 1925774379/0800. Реєстрація: МК ЧР/7044. **Porohy** – kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice. Vychází 12krát ročně. Název je odvozen od ukrajinského «porih» – práh domu, říční práh. Č. 7/2016, ročník XXIV. Uzávěrka: 1. září 2016. E-mail: porohy@seznam.cz, web: www.ukrajinci.cz/cs/casopis-porohy/. Číslo připravili: Bohdan Rajčinec, Maryna Ihnatenko, Petr Blažek, Marija Ščur, Oksana Pelenská – RFE/RL, Oleksa Livinsky. Používáme zprávy informačních agentur a ilustrace z otevřených zdrojů. Grafika: Tereza Melenová, Martina Donátová, www.gd3.cz. Časopis vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR. Vydává: z. s. Ukrajinská Iniciativa v ČR, DNM, Vocelova 3, 12000, Praha 2, ČR. uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz. www.ukrajinci.cz. Tel.: +420221419821. IČO: 60448296, číslo účtu: 1925774379/0800, registrační číslo: MK ČR/7044.

HLEDÁME VÁS!

Nepotřebujete žádné
ZKUŠENOSTI A SVOU PRÁCI
i mzdu máte u nás jistou.

OZVĚTE SE NÁM!

+420 725 556 431

michal.maly@cz.mcd.com

www.mcdonaldsprace.cz

HLEDÁTE PERSPEKTIVNÍ ZAMĚSTNÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

LITRA

S.R.O.

HLEDÁME

- 🚚 řidiče kamionové dopravy (řid. průk. sk. C+E)
- 💡 autoelektrikáře
- 🔧 automechaniky
- ✂️ autolakýrníky

POŽADUJEME

- 🚚 řidičský průkaz sk. C+E
- 🚚 digitální karta řidiče
- 🚚 výpis z rejstříků trestů
- 🚚 výpis zdravotní dokumentace
- 🚚 profesní průkaz (školení možno absolvovat v ČR)
- 💡🔧 doklad o vzdělání
- 💡🔧 vyučení v oboru
- 💡🔧 praxe v oboru

NABÍZÍME

- ⚙️ zázemí velké společnosti
- ⚙️ dobré platové podmínky
- ⚙️ odborné školení
- ⚙️ vyučení v oboru
- ⚙️ pomoc při získání zaměstnanecké karty
- ⚙️ pomoc při zajištění ubytování
- ⚙️ pomoc při získání profesního osvědčení v České rep.

KONTAKTUJTE NÁS

EMAIL

E.RICHTEROVA@LITRA.CZ

TELEFON

+420 731 438 230

WEB

WWW.LITRA.CZ

